

- Admoni V.G., Silman T.I., 1957, Predvaritel'noe soobšenie o runičeskoj nadpisi iz Staroj Ladogi, "Soobšeniâ Gosudarstvennogo Ėrmitaža", 11, 40-43
- Åkerström-Hougen G., 1981, Falconry as a motif in early Swedish art: Its historical and art historical significance, [w:] Zeitler R. red., 1981, 263-293
- Almgren B., 1955, Bronsnycklar och djurornamentik, Uppsala
- Ambrosiani B., 1998, Birka och omlandet, [w:] Forntid i ny dager. Arkeologi i Stockholmstrakten, red. P. Bratt, Stockholm, 199-207
- Ambrosiani B., 2001, The Birka Falcon, [w:] Eastern connections: excavations in the Black Earth 1990-1995, cz. 1: The falcon motif, red. B. Ambrosiani, Birka Studies, t. 5, 11-27
- Ambrosiani B., Clarke H. red., 1994, Developments around the Baltic and the North Sea in the Viking Age. The Twelfth Viking Congress, Birka Studies, t. 3, Stockholm
- Ambrosiani B., Erikson B.G., 1994, Birka - Vikingastaden, t. 3, Stockholm
- Ambrosiani B., Erikson B.G., 1996, Birka - Vikingastaden, t. 5, Stockholm
- Ambrosiani B., Gaidukov P.G., Nosov E.N., Jansson I., 1994, Pervaâ nahodka skandinavskoj ravnoplečej fibuly tipa Val'sta na Rusi, "Arheologičeskie Vesti", 3, 110-120
- Andersen H.H., 1985, Hedenske danske kongegrave og deres historiske baggrund et forsog pa en syntese, "Kuml 1985", 11-34 <https://doi.org/10.7146/kuml.v33i33.109699>
- Anderson J., 1872, Ceremonies at the Incrementation of a Norse Chief, "Proceedings of the Society of Antiquaries of Scotland", 9, 518-526 <https://doi.org/10.9750/PSAS.009.518.531>
- Andersson G., 1993, Antuna, Arlandabanan, Uppland, Eds socken RAA 66, Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Skrifter 51, Stockholm
- Andersson G., 1994, En ansedd familj: Vikingatida välstand i Antuna, [w:] Arkeologi i Attundaland, Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Skrifter 4, Stockholm
- Andreeva E.G., 1963, Fauna Âroslavskogo Povolž'â po kostnym ostatkam iz kurgannyh pogrebenij X-XI vv., [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 92-95
- Andrén A., 1992, Doors to other worlds: Scandinavian death rituals in Gotlandic perspectives, "Journal of European Archaeology", 1, 33-56 <https://doi.org/10.1179/096576693800731154>
- Androščuk F.O., 1999, Normani i Slov'âni u Podesenni (Modeli kul'turnoi vzaêmudij dobi rann'ogo seredn'oviččâ), Kyiv
- Androščuk F.O., 2002, Har gotländska vikingar offrat vapen i Dnepr-forsar, "Fornvännen", 97, 9-14
- Arbman H., 1929, Ett sörmländskt gravfynd fran den begynnande vikingatiden, "Fornvännen", 24(6), 340-347
- Arbman H., 1939, Birka, Sveriges äldsta handelsstad, Stockholm
- Arbman H., 1940, Birka I. Die Gräber, Tafeln, Stockholm
- Arbman H., 1943, Birka I. Die Gräber. Text, Uppsala

- Arbman H., 1960, Skandinavisches Handwerk in Russland zur Wikingerzeit, Meddelanden fran Lunds Universitets Historiska Museum 1959, 110-135
- Arms 1988, Arms & Armour of the Samurai, London
- Arne T.J., 1914, Den svenska runstenen fran ön Berezanij utanför Dnjeprmyrningen, "Fornvännen", 9, 44-48
- Arne T.J., 1919, Ett svenskt gravfält i guvernementet Jaroslavl, Ryssland, "Fornvännen", 14, 31-47
- Arne T.J., 1931, Skandinavische Holzkammergräber aus der Wikingerzeit in der Ukraine, "Acta Archaeologica", 2, 285-302
- Arne T.J., 1934, Das Bootgräberfeld von Tuna in Alsike, Stockholm
- Arne T.J., 1946, Birkagraven nr 632 och kejsar Theophilos' mynt, "Fornvännen", 41, 216-232
- Arnold B., 1999, Drinking the feast: alcohol and the legitimation of power in Celtic Europe, "Cambridge Archaeological Journal", 9/1, 71-93 <https://doi.org/10.1017/S0959774300015213>
- Arrhenius B., 1961, Vikingatida miniatyrer, "Tor", 7, 139-164
- Arrignon J.-P., 1984, Remarques sur le titre de kagan attribué aux princes russe d'après les sources occidentales et russes des IXe-XIe s., "Zbomik Radova Vizantološkog Instituta", 23, 67-71
- Artamonov M.I., 1955, Khazar-festningen Sarkel, "Viking", 19, 99-120
- Artamonov M.I., 1958, Sarkel - Belaâ Veža. Trudy Volgo-Donskoj arheologičeskoj èkspedicii, 1, Materialy i issledovaniâ po arheologii SSSR, t. 62, Moskva
- Artamonov M.I., 1962, Istoriâ Hazar, Leningrad
- Artamonov M.I., 1966, Voevoda Svenel'd, [w:] Kul'tura drevnej Rusi, Moskva, 30-35
- Artamonov M.I., 1990, Pervye stranicy russkoj istorii v arheologičeskom osvešenii, "Sovetskaâ Arheologiâ", 3, 271-290
- Arwidsson G. red., 1984, Birka II:1, Systematische Analysen der Gräberfunde, Stockholm
- Arwidsson G. red., 1989, Birka II:3, Systematische Analysen der Gräberfunde, Stockholm
- Arwidsson G., Berg G., 1983, The Mästermyr Find. A Viking Age Tool Chest from Gotland, Stockholm
- Atterman L., 1934, Fagelformade spännen och beslag fran folkvandringstid, [w:] Studier tillägnade Gunnar Ekholm, Göteborg, 169-186
- Avdusin D.A., 1952, Gnezdovskaja ekspedicyja, "Kratkie soobščeniâ o dokladach i polevyh issledovaniâh Instituta Istorii Material'noj Kul'tury", 44, 93-103
<https://doi.org/10.2134/agronj1952.00021962004400020022x>
- Avdusin D.A., 1969, Smolensk and the Varangians according to the archaeological data, "Norwegian Archaeological Review", 2, 52-62 <https://doi.org/10.1080/00293652.1969.9965095>
- Avdusin D.A., 1970, Material culture in the towns of Ancient Rus, [w:] Hannestad K. i inni red., 1970, 95-106
- Avdusin D.A., 1977, Gnezdovo - der Nachbar von Smolensk, "Zeitschrift für Archäologie", 11, 263-290

- Avdusin D.A., 1988, Sovremiennyj antinormanizm, "Voprosy Istorii", 7, 23-34
- Avdusin D.A. red., 1991, Smolensk i Gnezdovo (k istorii drevnerusskogo goroda), Moskva
- Avdusin D.A., Pushkina T.A., 1988, Three chamber graves at Gniozdovo, "Fornvännen", 83, 20-33
- Bailey R.N., 1980, Viking Age Sculpture in Northern England, London
- Banaszkiewicz J., 1998, Polskie dzieje bajeczne mistrza Wincentego Kadłubka, Wrocław
- Banaszkiewicz J., 2000, "Nadzy wojownicy": o średniowiecznych pogłoskach dawnego rytu wojskowego, [w:] Człowiek, sacrum, środowisko: miejsca kultu we wczesnym średniowieczu, red. S. Moździoch, Spotkania Bytomskie, t. 4, Wrocław, 11-25
- Barret J.H., 2008, What caused the Viking age?, "Antiquity", 82 (317), 671-685
<https://doi.org/10.1017/S0003598X00097301>
- Beleckij S.V., 1980, Kul'turnaâ stratigrafiâ Pskova (arheologičeskie dannye k probleme proishoždeniâ goroda), "Kratkie Soobščeniâ", 160, 3-109
- Beleckij S.V., 1993, Drevnij Pskov po dannym arheologii, [w:] Masson V.M. i inni red., 78-97
- Beleckij S.V., 1996, Podveska so znakami Rûrikovičej, "Austrvegr", 2, 30-32
- Beleckij V.D., Beleckij S.V., 1998, O znakah na kistene iz Beloj Veži, [w:] Skify, Hazary, Slavâne, Drevnââ Rus': K 100-letiju so dnia roždeniâ M.I. Artamonova, Sankt Peterburg, 169-173
- Benedikz B.S., 1969, The Evolution of the Varangian Regiment in the Byzantine Army, "Byzantinische Zeitschrift", 62, 20-24 <https://doi.org/10.1515/bz-1969-0105>
- Bennet A., 1987, Graven - religiös och social symbol, Theses and Papers in North-European Archaeology, t. 18, Stockholm
- Bergqvist J., 1999, Spar av religion i Uppakra under 1000 ar, [w:] Fynden i centrum, Uppakrastudier 2, red. B. Hardh, "Acta Archaeologica Lundensia. Series altera in 8", 30, 113-125
- Blifeld D.I., 1965, Drevneruskij mogilnik v Černigovi, "Arheológiâ", 18, 105-137
<https://doi.org/10.1063/1.3047690>
- Blifeld D.I., 1977, Davn'orus'ki pam'âtki Šestovici, Kyiv
- Bliujienė A., 1999, Viking' epochos kur' papuo al' omamentika, Vilnius
- Blöndal S., 1978, The Varangians of Byzantium, Cambridge
- Boba I., 1967, Nomads, Northmen and Slavs. Eastern Europe in the ninth century, Slavo-Orientalia, t. 2, Wiesbaden
- Bodin U., 1987, Vapengravar i Mälaronradet. En studie i vapenfrekvenser och vapenkombinationer under folkvandringstid, vendeltid och vikingatid, praca niepublikowana, Uniwersytet w Uppsali, Uppsala
- Bøe A., 1960, Grið, [w:] Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid från vikingatid till reformationstid, t. 5, Malmö, 463-464
- Boguslavskij O.I., 1993, Ūžnoe Priladož'e v sisteme trans'evrazijskih svâzej IX-XII vv., [w:] Masson V.M. i inni red., 1993, 132-157

- Böhner K., 1995, Die frühmittelalterlichen Silberphaleren aus Eschwege (Hessen) und die nordischen Pressblech-bilder, "Jahrbuch der Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz", 38/2, 681-735
- Bolognesi Recchi-Franceschini E., 1995, Winter in the Great Palace: the persistence of pagan festivals in Christian Byzantium, *Byzantinische Forschungen*, t. 21, 117-132
- Boor de C., 1895, Der Angriff der Rhos auf Byzanz, "Byzantinische Zeitschrift", 4, 445-466
<https://doi.org/10.1515/byzs.1895.4.3.445>
- Borovskij J.E., 1992, Svitoglâd davnih Kiân, Kyiv
- Borovskij J.E., Archinova E.I., 1993, Doslidžennâ "mista Âroslava" 1984-1989 rr., [w:] Starodavnij Kyïv. Arheologični doslidžennâ 1984-1989. Zbirnik naukovich prac, red. P.P. Toločko, Kyiv, 206-216
- Brandenburg N.E., 1895, Kurgany Ūžnogo Priladož'â, "Materialy po arheologii Rossii", 18, Sankt-Peterburg
- Braun F., Arne T.J., 1914, Den svenska runstenen från ön Berezanij utanför Dneprmyningen, "Fornvännen", 9, 44-48
- Brisbane M.A. red., 1992, The Archaeology of Novgorod, Russia: Recent Results from the Town and its Hinterland, Monograph Series. Society for Medieval Archaeology, t. 13, Lincoln
- Brøgger A.W., 1916, Borrefundet og Vestfoldkongernes gravar, Skrifter utgitt av Videnskapsselskapet i Kristiania, 1-67
- Brøgger A.W., 1921, Rolvsoyoetten. Et arkeologisk bidrag til vikingetidens historie, "Bergens Museums Aarbok 1920-21", 3-35
- Brøndsted J., 1936, Danish inhumation graves of the Viking age, "Acta Archaeologica", 7, 81-228
- Brubaker L. red., 1998, Byzantium in the ninth century: dead or alive? Papers from the 30th Spring Symposium of Byzantine Studies, Birmingham, March 1996, Society for the Promotion of Byzantine Studies - Publications, t. 5, Aldershot
- Brunstedt S., 1996, Alsnu Kungsgård. Forskningsprojekt Hovgarden. Uppland Adelsö socken RAA 46 m fl., "Riksantikvarieämbetet Arkeologiska undersökningar skrifter", 71/1 (2), Stockholm
- Bucholz P., 1971, Shamanism - the testimony of Old Icelandic literary tradition, "Mediaeval Scandinavia", 4, 7-20
- Bulgakova V., 2003, Neues zu den anfängen Russich-Byzantinischer Beziehungen aufgrund sigillographischer Zeugnisse, [w:] 8. Internationales Symposium für Byzantinische Sigillographie 1. bis 4. Oktober 2003 in Berlin, Resümees, Berlin, 15
- Bulkin V.A., 1975, Bol'shie kurgany Gnezdovskogo mogil'nika, "Skandinavskij Sbornik", 20, 134-145
- Bulkin V.A., 1978, Pogrebal'nyj obrâd kurgana 16 iz raskopok S.I. Sergeeva v Gnëzdove, "Problemy Arheologii", 2, 163-169
- Callmer J., 1981, The archaeology of Kiev ca A.D. 500-1000. A survey, [w:] Zeitler R. red., 1981, 29-62
- Callmer J., 1989, Gegossene Schmuckanhänger mit nordischer Ornamentik, [w:] Birka 11, 3, Systematische Analysen der Gräberfunde, red. G. Arwidsson, Stockholm, 19-42

- Callmer J., 1994a, The clay paw burial rite of the Aland Islands and Central Russia: A symbol in action, "Current Swedish Archaeology", 2, 13-46 <https://doi.org/10.37718/CSA.1994.02>
- Callmer J., 1994b, Urbanization in Scandinavia and the Baltic Region c. A.D. 700-1100: Trading Places, Centres and Early Urban Sites, [w:] Ambrosiani B., Clarke H. red., 1994, 50-90
- Callmer J., 1999, Arheologičeskie drevnosti Rusi, "Stratum Plus", 5, 153-157
- Callmer J., 2000, The archaeology of the early Rus' c. A.D. 500-900, "Mediaeval Scandinavia", 13, 7-63
- Capelle T., 1962, Eine barocke Silberspange aus Birka, "Acta Archaeologica", 33/1, 100-107
- Capelle T., 1968, Der Metallschmuck von Haithabu. Studien zur vikingischen Metallkunst, Die Ausgrabungen in Haithabu, t. 5, Neumünster
- Capelle T., 1978, Die karolingischen Funde von Schouwen 2, Nederlandse Oudheden, 7
- Capelle T., 1994, Die Miniaturen Kette von Szilagysomlyo (Simleul Silvaneii), Universitätsforschungen zur Prähistorische Archäologie, t. 22, Bonn
- Care Evans A., 1986, The Sutton Hoo Ship Burial, London
- Carlsson A., 1983, Djurformiga spännen och gotländsk vikingatid, Stockholm Studies in Archaeology, t. 5, Stockholm
- Carlsson A., 1988, Vikingatida ringspännen fran Gotland, Stockholm Studies in Archaeology, t. 8, Stockholm
- Chanenko B., 1902, Collection Chanenko, t. 5, Kiev
- Chapman J., Hamerow H. red., 1997, Migrations and Invasions in Archaeological Explanation, BAR International Series, t. 664 <https://doi.org/10.30861/9780860548577>
- Chomutova L.S., 1984, Kuznečnâ tehnika na zemle drevnej vesi v X v. (po materialam poseleniâ u der. Gorodiše), "Sovetskaâ Arheologiâ", 1, 199-209
- Christensen T., 1991, Lejre beyond legend - the archaeological evidence, "Journal of Danish Archaeology", 10, 163-185 <https://doi.org/10.1080/0108464X.1991.10590060>
- Chropovsky B., 1962, Slovanské pohrebisko v Nitre na Lupke, " Slovenská Archeológia", 10/1, 175-240
- Cook A.S., 1923, Ibn Fadlan's account of Scandinavian merchants on the Volga, "Journal of English and Germanic Philology", 22, 54-53
- Copenhagen, 5th-7th May 1994, PNM: Publications from the National Museum Studies in Archaeology & History, t. 1, red. O. Crumlin-Pedersen, B. Munch Thye, Copenhagen
- Coupland S., 1998, From poachers to gamekeepers: Scandinavian warlords and Carolingian kings, "Early Medieval Europe", 7, 85-114 <https://doi.org/10.1111/1468-0254.00019>
- Cross S.H., Sherbowitz-Wetzor O.P. tłum. i red., 1953, The Russian Primary Chronicle. Laurentian Text, Medieval Academy of America. Publication, t. 60, wyd. 3, Cambridge, Mass.
- Crumlin-Pedersen O., Munch Thye B. red., 1995, The ship as symbol in prehistoric and medieval Scandinavia. Papers from an International Research Seminar at the Danish National Museum, Copenhagen 5th-7th May 1994, Copenhagen

- Černyšev N.A., 1963, O tehnike i proischoždenii "frankskih" mečej, najdennyh na Dneprostroe v 1928 godu, "Skandinavskij Sbornik", 6, 211-227 [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(00\)96212-3](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(00)96212-3)
- Davidan O.I., 1970, Contacts between Staraja Ladoga and Scandinavia, [w:] Varangian Problems, Scando-Slavica. Suppiementum 1, red. K. Hannestad i inni, Copenhagen, 79-91
- Davidan O.I., 1980, Bronzolitejnoe delo v Ladoge, "Archeologičeskij Sbornik", 21, 59-67
- Davidan O.I., 1982, Om hantverkets utveckling i Staraja Ladoga, "Fornvännen", 77, 170-179
- Davidan O.I., 1987, Vesovye gir'ki Staroj Ladogi, "Archeologičeskij Sbornik", 28, 119-126
- Davidson H.E., 1976, The Viking Road to Byzantium, London
- Davidson H.E., 1998, Roles of the Northern Goddess, London-New York
- Davies N., 2001, Europa: rozprawa historyka z historią, Kraków
- Dobrovolskij I.G., Dubov J.V., Kuzmenko J.K., 1981, Klassifizierung und Interpretation von Graffiti auf orientalischen Munzen, "Zeitschrift für Archäologie", 15, 217-242
- Drobin U., 1991, Mjödöt och offersymboliken i fornnordisk religion, [w:] Studier i religionshistoria. Tillägnade Ake Hultrantz, red. L. Bäckman, U. Drobin, P.-A. Bergille, Löbberöd
- Dronke U., 1962, Art and tradition in Skirnismal, [w:] English and Medieval Studies Presented to J.R.R. Tolkien, red. N. Davis, C.L. Wrenn, London, 250-268
- Dronke U., 1996, Myth and Fiction in Early Norse Lands, Collected Studies Series, Variorum (reprint), Aldershot
- Drotz M., Ekman Th., 1995, Kumla ättebacke - 1000 ar i Härads Kumla. Arkeologisk undersökning, Riksantikvarieämbetet UV Stockholm, rapport 1995, t. 32, Stockholm
- Dubov I.V., 1982, Severo-Vostočnaâ Rus' v èpohu rannego srednevekov'â. (Istoriko-arheologičeskie očerki), Leningrad
- Duczko W., 1983, En slavisk pärla fran Uppland, "Tor", 19 (1980-1982), 189-233
- Duczko W., 1985, Birka V. The Filigree and Granulation Work of the Viking Period, Stockholm
- Duczko W., 1987, Valboskatten - en senvikingatida silverfynd, "Fran Gästrikland 1986", 7-40
- Duczko W., 1989a, Runde Silberblechanhänger mit punzierten Muster, [w:] Arwidsson G. red., 1989, 9-18
- Duczko W., 1989b, Ostlig kontakt, "Skalk", 4, 11-15
- Duczko W., 1993, Scandinavian dies of the Viking Age, [w:] Outils et ateliers d'orfèvres des temps anciens, red. Ch. Eluere, Antiquités Nationales. Mémoire, t. 2, Saint-Germain-en-Laye, 185-190
- Duczko W., 1994, Filigran, [w:] Reallexikon der Germanischen Altertumskunde, red. J. Hoops, 9, L. 1/2, Berlin-New York, 29-42
- Duczko W., 1995a, Kungar, thegnar, Tegnbyar, juveler och silverskatter. Om danskt inflytande i Sverige under senvikingatid, "Tor", 27:2, 625-662
- Duczko W., 1995b, Ruriks tryzub och torshammare med svärd. Vad symboler på ett vikingatida hänge har att säga oss, "Fjöltnir", 14:3, 9-16

Duczko W., 1997a, Real and imaginary contributions of Poland and Rus to the conversion of Sweden, [w:] Early Christianity in Central Europe, red. P. Urbańczyk, Warszawa, 129-135

Duczko W., 1997b, Scandinavians in the Southern Baltic between the 5th and the 10th centuries A.D., [w:] Origins of Central Europe, red. P. Urbańczyk, Warszawa, 191-211

Duczko W., 1998, Viking Age Scandinavia and Islam. An archaeologist's view, [w:] Byzantium and Islam in Scandinavia. Acts of a Symposium at Uppsala University, June 15-16, red. E. Piltz, Studies in Mediterranean Archaeology, t. 126, Jonsered, 107-115

Duczko W., 2000a, Obecność skandynawska na Pomorzu i słowiańska w Skandynawii we wczesnym średniowieczu, [w:] Salsa Cholbergiensis. Kołobrzeg w średniowieczu, red. L. Leciejewicz, M. Rębkowski, 23-44

Duczko W., 2000b, Symbols of power in early Rus', [w:] Archeologia w teorii i w praktyce, red. A. Buko, P. Urbańczyk, Warszawa, 483-491

Duczko W., 2000c, Vikingarnas tid - konflikter och kompromisser i Gamla Uppsala, [w:] Myt, makt och människa. Tio uppsatser om Gamla Uppsala, red. G. Friberg, Stockholm, 31-36

Duczko W., 2001, Year 1000: the point of no return for the kingdom of Sweden, [w:] Europe around the year 1000, red. P. Urbańczyk, Warszawa, 367-378

Duczko W., 2002, Tańczący wojownicy: ikonografia rytuałów kultowo-militarnych w skandynawskiej sztuce wczesnego średniowiecza, Acta Universitatis Wratislaviensis, t. 2478, Wrocław, 165-187

Duczko W., 2004, Viking Rus. Studies on the Presence of Scandinavians in Eastern Europe, The Northern World, t. 12, Leiden-Boston <https://doi.org/10.1163/9789047405436>

Duczko W., 2014a, Zajęcie? Wiking. O ekonomicznej stronie ekspansji Skandynawów we wczesnym średniowieczu, [w:] Targi, jarmarki i odpusty, red. M. Brzostowicz, M. Przybył, J. Wrześniński, Poznań-Ląd, 43-51

Duczko W., 2014b, Vladimir pered veličiem: "za mor'em" i Polock, [w:] Vladimir Svätój i krešćenie Rusi. Meždunarodnaâ naučnaâ konferenciâ, Kiiiv, 208-214

Duczko W., 2015, Ormr - historia skandynawskiego smoka, [w:] Dwa oblicza smoka, red. M. Starzyński, Kraków, 20-24

Duczko W., 2016, Moce wikingów. Świąty i zaświąty wczesnośredniowiecznych Skandynawów, Warszawa

Duczko W., 2017, Skandynawowie w Europie Wschodniej i na ziemiach polskich we wczesnym średniowieczu. Recepcja i odrzucenie - kiedyś i dzisiaj, [w:] Recepcja i odrzucenie. Kontakty międzykulturowe w średniowieczu, red. L.P. Słupecki, P. Sierzęga, A. Rozwałka, M. Dzik, Rzeszów, 67-81

Duczko W., 2020, Skandynawowie nad rzeką Parsętą: problem wikińskich grobów na cmentarzysku w Świelubiu na Pomorzu Zachodnim, "Archeologia Polski", 45, 131-187
<https://doi.org/10.23858/APol65.2020.004>

Duczko W., 2022a, Ruscy wojownicy i ich kobiety. Wschodnioeuropejska kultura Skandynawów w X wieku, [w:] Ruś wikingów i Waregów. Europa Wschodnia we wczesnym średniowieczu, red. W. Duczko, Wrocław, 11-24

- Duczko W. 2022b, Srebro, które zostało w ziemi pierwszych Piastów. Wprowadzenie do zjawiska skarbu, [w:] *Mortui viventes obligant. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne w Dziekanowicach*, red. J. Wrzesiński, Biblioteka Studiów Lednickich, Lednica, 247-251
- Duczko W. i inni, 2024, Duczko W., Miśta-Jakubowska E., Czech-Błońska R., *Metale, ozdoby, historia. Relacje słwiańskich i skandynawskich elit w epoce wikingów* (w druku)
- Dulinicz M., 1999, Uwagi o początkach ośrodków handlowych na południowym wybrzeżu Bałtyku (VIII-IX w.), [w:] *Centrum i zaplecze we wczesnośredniowiecznej Europie Środkowej*, red. S. Moździoch, "Spotkania Bytomskie", 3, Wrocław, 97-110
- Dunlop D.M., 1954, *The History of Jewish Khazars*, Princeton Oriental Studies, t. 16, Princeton
- Dżakson T.N., 1994, Al'dejg'ûborg: arheologiâ i toponimika, [w:] *Pamâtniki srednevekovoj kul'tury: Otkrytiâ i versii. Sbornik statej k 75-letiu V.D. Beleckogo*, Sankt-Peterburg, 77-79
- Dżakson T.N., 2001, Austr i Gôrðum: Drevnerusskie toponimy v drevneskandinavskih istočnikah, *Studia historica. Malaâ seriâ*, Moskva
- Edberg R., 1999, Med Aifur till Aifur: Slutrapport fran en experimentl österledfärd, "Fornvännen", 94, 1-12
- Edberg R., 2001, Rurik, Jaroslav den vise och Djingis khan, "Medeltidsarkeologisk tidskrift (META)", 3, 3-18
- Egorov V.L. red., 1996, Put iz varjag v greki i iz grek... The Road from the Varangians to the Greeks and from the Greeks... Catalogue of the exhibition, State Historical Museum, Moskva
- Egorov V.L., 1999, Gnëzdovskij mogil'nik. Arheologičeskie raskopki 1874-1901 gg. (po materialam GIM), *Trudy Gosudarstvennogo Istoričeskogo muzeâ*, t. 1, Moskva
- Eilbracht H., 1999, Filigran- und granulationskunst im wikingischen Norden, "Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters", 11, Köln
- Einerstam B., 1940, En kungshög vid Norsborg, "Sörmlandsbygden 1940", 143-152
- Ekbo S., 1981, The etymology of Finnish Ruotsi = Sweden, [w:] Zeitler R. red., 1981, 143-145
[https://doi.org/10.1016/0025-326X\(81\)90221-6](https://doi.org/10.1016/0025-326X(81)90221-6)
- Ekbo S., 2000, Finnish Ruotsi and Swedish Roslagen - what sort of connection?, "Medieval Scandinavia", 13, 64-69
- Ekelund G., 1956, Silverskatten fran Eketorp, "Fran bergslag och bondebygd", 11, 143-175
- Ellis H.R., 1943, *The Road to Hel. A Study of the Conception of the Dead in Old Norse Literature*, Cambridge
- Elsner H., 1985, *Wikingen Museum Haithabu: Schaufenster einer frühen Stadt*, Neumünster
- Eniosova N.V., 1998, Litejnye formy Gnëzdova, [w:] Janin V.L. red., 1998, 66-81
- Eniosova N.V., Pushkina T.A., 1997, Some technological aspects of fine metalworking in Gnezdovo: an analysis of the hoards from the Upper Dnieper region, [w:] *Art and Symbolism in Medieval Europe, Papers of the "Medieval Europe Brugge 1997"*, t. 5, red. G. De Boe, F. Verhaeghe, 65-71

- Eniosowa N.V., Zozulja S.S., 2012, Podveska s izobraženim hišnoj pticy iz Gnezdova, [w:] *Obrazy vremeni. Iz istorii drevnego iskusstva. K 80-letiu S.V. Studzickoj*, red. I.V. Belocerkovskaâ, Moskva
- Enright M.J., 1988, Lady with a mead cup: ritual, group cohesion and hierarchy in the Germanic warband, "Frühmittelalterliche Studien", 22, 170-203 <https://doi.org/10.1515/9783112418048-009>
- Enright M.J., 1996, Lady with the Mead Cup. Ritual Prophecy and Lordship in the European Warband from the La Tène to the Viking Age, Portland
- Enzyklopädie des Islam 1918, Enzyklopädie des Islam, t. 1, Leiden-Leipzig
- Falk K.-O., 1951, Dneprforsarnas namn i kejsar Konstantin VII Porfyrogenetos' De Administrando Imperio, "Lunds Universitets Årsskrift", 46, 4
- Falk K.-O., 1981, Enige Bemerkungen zum Namnen Rusi, [w:] Zeitler R. red., 1981, 147-159
- Fechner M.V., 1963a, Timerevskij mogil'nik, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 5-19
- Fechner M.V., 1963b, Petrovskij mogil'nik, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 20-23
- Fechner M.V., 1963c, Vnešneèkonomičeskie svâzi po materialam âroslavskih mogil'nikov, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 75-85
- Fechner M.V., 1963d, Predmety âzyčeskogo kul'ta, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 86-89
- Fechner M.V., Nedošivina N.G., 1987, Ètnokul'turnaâ karakteristika Timerevskogo mogil'nika po materialam pogrebal'nogo inventarâ, "Sovetskaâ Arheologiâ", 2, 70-89
- Fentz M., 1987, En horskjorte fra 1000-arens Viborg, "Kuml 1987", 23-45 <https://doi.org/10.7146/kuml.v35i35.110466>
- Feveile C., 1994, The latest news from Viking Age Ribe: Archaeological excavations 1993, [w:] Ambrosiani B., Clark H. red., 1994, 91-99
- Feveile C., Jensen S., 1993, Sceattasfundene fra Ribe - nogle arkaeologiske kendsgeminger, "By, Marsk og Geest", 5, Arsberetning 1992, 33-39
- Feveile C., Jensen S., 2000, Ribe in the 8th and 9th Century. A contribution to the archaeological chronology of North Western Europe, "Acta Archaeologica", 71, 9-24 <https://doi.org/10.1111/j.1600-0390.2000.d01-2.x>
- Florescu R., 1986, Die Kunst der dako-römischen Antike, Bukarest
- Franklin S., Shepard J., 1996, The Emergence of Rus 750-1200, London-New York
- Frojanov I.J., 1991, Istoričeskie realii v letopisnom skazanii o prizvanii varâgov, "Voprosy Istorii", 6, 3-15
- Fuglesang Hom S., 1991, The axehead from Mammen and the Mammen style, [w:] Iversen M. i inni red., 1991, 83-10
- Gahm L., 1988, Sveariket i källor och historieskrivning, Meddelanden fran Historiska Institutionen vid Göteborgs Universitet, t. 36, Göteborg
- Gahm L., 2002, "Svitjod det stora" och Skytia - ett exempel pa norrän tolkning av latinska omradesnamn, "Scandia", 68, 1, 5-22

Gaimster M., 1998, Vendel period bracteates on Gotland. On significance of Germanic art, "Acta Archaeologica Lundensia. Series in 8°", 27, Lund

Gedeonov S., 1862, Otryvki iz izsledovanij o varâžskom voprose, Sankt-Peterburg

Geijer A., 1938, Birka III. Die Textilfunde aus den Gräbern, Uppsala

Gjærder P., 1964, The beard as an iconological feature in the Viking period and the early Middle Ages, "Acta Archaeologica", 35, 96-114

Gjessing G., 1943, Hesten i fohistorisk kunst og kultus, "Viking", 7, 5-144

Glob P.V., 1969, The Bog People. Iron-age man preserved, London

Godman P., Roger C. red., 1990, Charlemagne's heir: new perspectives on the reign of Louis the Pious, Oxford

Golb N., Pritsak O., 1982, Khazarian Hebrew Documents of the Tenth Century, Ithaca

Golden P.B., 1980, Khazar Studies, Budapest

Golden P.B., 1982a, Imperial Ideology and the Sources of Political Unity among the Pre-Chinggisid Nomads of Western Eurasia, "Archivum Eurasiae medii aevi", 2, 37-76

Golden P.B., 1982b, The Question of the Rus' Qaganate, "Archivum Eurasiae medii aevi", 2, 77-92

Gorjunova V.M., 1978, Posëlok remeslennikov na Lovati, Problemy Arheologii, t. 2, Leningrad, 140-148

Gorskij A.A., 1997, K voprosu o rusko-vizantijskom dogovore 907 g., [w:] Melnikova E.A. red., 1997, 6-10

Graham-Campbell J., 1980, Viking artefacts: a select catalogue, London

Graham-Campbell J., 1987, Western Penannular Brooches and Their Viking Age Copies in Norway: a new classification, "Universitets Oldsaksamling Skrifter. Ny rekke", 9, 231-246

Gräslund A.-S., 1980, Birka TV. The Burial Customs. A Study of the graves in Björkö, Stockholm

Graves-Brown P. i inni red., 1996, Cultural Identity and Archaeology. The construction of European Communities, red. P. Graves-Brown, S. Jones, C. Gamble, London

Green D.H., 2000, Language and history in the early Germanic world, Cambridge

Grekov B., 1955, Ruś Kijowska, Warszawa

Grewe H., 1999, Die königspfalz zu Ingelheim am Rhein, [w:] 799 - Kunst und Kultur der Karolingerzeit. Karl der Grosse und Papst Leo III in Paderborn. Katalog der Ausstellung, Paderborn 1999, red. C. Stiegemann, M. Wemhoff, Darmstadt

Grieg S., 1929, Vikingtidens skattfunn, Oslo

Grieg S., 1947, Gjermundbufunnet. En hovdingegrav fra 900-arene fra Ringerike, Oslo

Grierson P., 1973, Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection, t. 3: Leo LIL to Nicephorus III (717-1081), cz. 1, Washington D.C.

Griffith P., 1995, The Viking Art of War, London

- Gubanov I.B., 1998, O gipotetičeskom i očevidnom v sovremennom normanizme, [w:] Mačinskij D.A. red., 1998b, 33-35
- Guðmundsdóttir A., 2012, Gunnarr and the Snake Pit in Medieval Art and Legend, "Speculum", 87/4, 1015-1049 <https://doi.org/10.1017/S0038713412003144>
- Gustavson H., 2001, Pilgardsstenen och dess inskrift, "Gotländskt arkiv", 73, 17-32
- Guščin A.S., 1936, Pamâtniki hudožestvennogo remesla drevnej Rusi X-XIII vv., Moskva- Leningrad
- Hallström G., 1913, Birka I, Stockholm
- Hammarberg L., Rispling G., 1985, Graffiter pa vikingatida mynt, "Hikuin", 11, 63-78
- Hammarberg L., Malmer B., Zachrisson T., 1989, Byzantine coins found in Sweden, Commentationes de nummis saeculorum IX-XI in Suecia repertis. Nova series, t. 2, Stockholm
- Hamre L., Nielsen H., Rosén J., 1961, Hird, [w:] Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid, t. 6, Malmö, 568-580
- Hannestad K. i inni, 1970, Varangian Problems, Scando-Slavica. Supplementum, red. K. Hannestad, K. Jordal, O. Klind-Jensen, K. Rahbek Schmidt, C. Stief, Copenhagen
- Hansson H., 1938, En ättehög i Brännkyrka, Kulturhistoriska studier tillägnade Nils Aberg, Stockholm
- Hansson P. red., 1997, The Rural Viking in Russia and Sweden. Conference 19-20 October 1996 in The Manor of Karlslund, Örebro, Sweden, Örebro
- Hanuliak M., 1992, Gräbetfelder der slavischen population in 10. Jahrhundert im Gebiet der Westslowakei, "Slovenská Archeologia", 40/2, 243-296
- Hardh B., 1976, Vikingerzeitliche Depofunde aus Südschweden. Katalog und Tafeln, Lund
- Hardh B., 1984, Kleeblattfibeln, [w:] Arwidsson G. red., 1984, 85-94
- Härke H., 1998, Archaeologists and migrations. A problem of attitude?, "Current Anthropology", 39/1, 19-45 <https://doi.org/10.1086/204697>
- Hedenstiema-Jonson Ch., 2001, Bästa handelsstäder, garnisoner och professionella krigare, [w:] Olausson M. red., 2001, 65-72
- Hedenstiema-Jonson Ch., Kitzlar L., Stjerna N., 1998, Birkas befästning 5. Garnisonen II. Arkeologisk undersökning 1998, Arkeologiska Forskningslaboratoriet, Stockholm universitet, Stockholm
- Helle K., 1994, Descriptions of Nordic towns and town-like settlements in early literature, [w:] Ambrosiani B., Clarke H. red., 1994, 20-31
- Henriksen M., Klitgaard S., 1999, Udgravninger 1998. Odense Amt. Stranby Gemmeltoft Syd, "Arkæologiske udgravninger i Danmark 1998", 154-155
- Hildebrand H., 1872, Tors hammare, "Månadsblad", 1, 49-55
- Hodges R., Whitehouse D., 1983, Mohammed, Charlemagne & The Origins of Europe: archaeology and the Pirenne thesis, London
- Höjer N., 1883, Bidrag till varägerfragan, "Historisk Tidskrift" (Stockholm), 3, 323-354 Holgersson K., 1978, Gatebo - fran yngre stenalder till medeltid, "Kalmar län", 63, 62-65 Holmquist Olausson L.,

1990, "Ålgmannen" fran Birka. Presentation av en nyligen undersökt krigargrav med människooffer, "Fornvännen", 85, 175-182

Holmquist Olausson L., 2001, Birkas befästningsverk - resultat fran de senaste arens utgrävningar, [w:] Olausson M. red., 2001, 9-15

Holmqvist W., 1960, Ett norskt ringspänne, "Fornvännen", 55, 280-284

Holtmark A., 1992, Fornnordisk mytologi. Tro och myter under vikingatiden, Lund

Hošek R., 1965, Antique traditions in Great Moravia, [w:] Magna Moravia: sborník k 1100. výročí příchodu byzantské mise na Moravu, Praha, 71-84

Hougen B., 1940, Osebergfunnets billedvev, "Viking", 4, 85-124

Hourts E. van, 2000, The Normans in Europe, Manchester Medieval Sources Series, Manchester-New York

Hruby V., 1955, Staré Mesto - Velkomoravske pohrebisté na Valach, Monumenta Archaeologica, t. 3, Praha

Hyenstrand A., 1974, Centralbygd - randbygd. Strukturella, ekonomiska och administrativa huvudlinjer i mellansvensk yngre järnålder, Studies in Nord-European Archaeology, t. 5, Stockholm

Iversen M. i inni red., 1991, Mammen - Grav, Kunst og samfund i vikingatid, red. M. Iversen, U. Näsman, J. Velle, Jysk arkæologisk selskab, Højbjerg

Iziumova S.A., 1989, Suprutskiy denezhno-veščevoj klad, [w:] Istorîâ i kul'tura drevnerusskogo goroda, Moskva, 206-213

Jacobsen L., Moltke E., 1942, Danmarks runinskrifter, t. 1, Kobenhavn

Janin V.L., 1970, Aktovye pečati drevnej Rusi X-XV vv., t. 1, Moskva

Janin V.L. red., 1998, Istorîcheskaâ arheologiâ. Tradicii i perspektivy. K 80-letîu so dnâ roždeniâ Daniila Antonoviča Avdusina, Moskva

Jankuhn H., 1938, Haithabu. Eine germanische Stadt der Frühzeit, Neumünster in Holstein

Jansson I., 1985, Ovals spännbucklor. En studie av vikingatida standardsmycken med utgångspunkt fran Björkö-fyndet, AUN, t. 7, Uppsala

Jansson I., 1987, Communications between Scandinavia and Eastern Europe in the Viking Age: The archaeological evidence, [w:] Untersuchungen zu Handel und Verkehr der vor- und

frügeschichtliche Zeit in Mittel- und Nordeuropa, t. 4: Der Handel der Karolinger- und Wikingerzeit, Göttingen, 773-807

Jansson I., 1988, Wikingerzeitlicher orientalischer Import in Skandinavien, "Bericht der Römisch-Germanischen Kommission", 69, 564-647

Jansson I., 1994, Skandinavien, Baltikum och Rus' Under vikingatiden, [w:] Det 22. nordiske historikermote Oslo 13.-18. august 1994, Rapport I: Norden og Baltikum, Oslo, 5-25

Jansson I., 1997, Warfare, trade or colonisation? Some general remarks on the eastern expansion of the Scandinavians in the Viking Age, [w:] Hansson P. red., 1997, 9-64

Jensen H., 1970, Sign, Symbol and Script, London

Jensen S., 1991, Ribes Vikingar, Ribe

Ježek M., 2013, Touchstones of Archaeology, "Journal of Anthropological Archaeology", 32, 713-731
<https://doi.org/10.1016/j.jaa.2013.04.004>

Jochens J., 1995, Women in Old Norse Society, Ithaca

Jones G., 1984, A History of the Vikings, Oxford

Jones S., 1997, The Archaeology of Ethnicity: Constructing identities in the past and present, London

Jonsson K., 2001, Mynten: en fyndkategori som speglar birkakrigamas internationella kontakter, [w:] Olausson M. red., 2001, 29-33

Jonsson K., Malmer B. red., 1990, Sigtuna papers: proceedings of the Sigtuna Symposium on Viking-Age Coinage 1-4 June 1989, Commentationes de Nummis Saeculorum IX-XI in Suecia Repertis. Nova Series, t. 6, Stockholm-London

Jorgensen L., 1987, En bomholmerpige fra 700-arene: familiegravlaggelse i 1000 ar, "Nationalmuseets Arbejdsmark 1987", 75-85

Jorgensen L., 2002, Kongsgard - kultsted - marked. Overvejelser omkring Tissokompleksets struktur og funktion, [w:] Plats och praxis: studier av nordisk forkristen ritual, red. K. Jennbert, A. Andrén, C. Raudvere, Vagar till Midgard, t. 2, Lund, 215-247

Jorgensen L., Ostergaard Sorensen P., 1995, Den gadfulde so, "Skalk", 6, 5-10

Jorgensen L., Pedersen L., 1996, Vikinger ved Tisso. Gamle og nye fund fra et handels- og handvarkcenter, "Nationalmuseets Arbejdsmark 1996", 22-36

Kainov S.Ju., 1999, Lancetovidnye nakonečniki strel iz raskopok Gnëzdova, [w:] Rannesrednevekovye drevnosti Severnoj Rusi i eë sosedej, Sankt Peterburg, 49-62

Kaldellis A., 1998, Genesis: On the Reigns of the Emperors, tłum. i komentarz A. Kaldellis, Byzantina Australiensia, t. 11, Canberra

Kalinina T.M., 1993, Termin "lúdi doma" ("ahl al-bajt") u Ibn Fadlana po otnošení k obščestvu Rusov, [w:] Drevnejšie gosudarstva Vostočnoj Evropy. Materialy i issledovaniâ. 1992-1993 gody, Moskva, 134-139

Kameneckaja E.V., 1991, Zaoľšanskaâ kurgannaâ gruppa Gnëzdova, [w:] Avdusin D.A. red., 1991, 125-161

Kameneckaja E.V., 1998, Keramika Gnëzdova kak pokazatel' torgovyh i ètničeskih kontaktov, [w:] Janin V.L. red., 1998, 124-134

Kara M., 2021, Archeologia o kulturze i mentalności społeczeństw wczesnośredniowiecznych tzw. barbarzyńskiej Europy X wieku. Studium przypadku: grzebień ze Stroszek koło Giecza, Wrocław

Karger M.K., 1958, Drevnij Kiev - Očerki po istorii material'noj kul'tury drevnerusskogo goroda, Moskva-Leningrad

Karlsson L., 1983, Nordisk form: om djurornamentik, The Museum of National Antiquities, Stockholm. Studies, t. 3, Stockholm

Kiersnowski R., 1990, Über einige herrschaftszeichen auf munzbildern des 10. und 11. Jahrhunderts, [w:] Jonsson K., Malmer B. red., 1990, 159-166

Kiil V., 1964, Runepinnen fra Gamle Ladoga, "Arkiv för nordisk filologi", 79, 31-42

Kilievič S.R., 1965, Archeologični roskopki bilja s. Žovnin, "Archeologiâ", 19, 189-195 Kirpičnikov A.N., 1970, Connections between Russia and Scandinavia in the ninth and tenth centuries, as illustrated by weapon finds, [w:] Hannestad K. i inni red., 1970, 50-76

Kirpičnikov A.N., 1984, Kamennye kreposti Novgorodskoj zemli, Leningrad

Kirpičnikov A.N., 1985, Rannesrednevekovaâ Ladoga, [w:] Sedov V.V. red., 1985, 3-36

Kirpičnikov A.N., 1988a, Ladoga i Ladožskaâ zemlâ VIII-XIII vv., [w:] Dubov I.V. 1988, 38-79

Kirpičnikov A.N., 1988b, Staraâ Ladoga/Alt-Ladoga und seine überregionalen Beziehungen im 8.-10. Jahrhundert. Anmerkungen zur Verbreitung und Verwendung von Dirhems in eurasischen Handel, "Bericht der Römisch-Germanischen Kommission", 69, 307-337

Kirpičnikov A.N., 1993, Kamennye kreposti Severnoj Rusi. Itogi issledovaniâ i nekotorye ocenki, [w:] Masson V.M. i inni red., 1992, 98-114

Kirpičnikov A.N., 1995, Ladoga - gorod èpohi vikingov na evropejskom puti Zapad-Vostok, "Austrvegr", 1, 11-14

Kirpičnikov A.N., 1997, "Skazanie o prizvanii Varâgov": Analiz i vozmožnosti istočnika [w:] Pervye Skandinavskie čteniâ: Ètnografičeskie i kul'turno-istoričeskie aspekty, red. A.S. Myl'nikov, Sankt-Peterburg, 7-18

Kirpičnikov A.N., 2004, Arheologiâ, istoriâ, numizmatika, ètnografiâ Vostočnoj Evropy, Sankt Peterburg

Kirpičnikov A.N., 2014, Early Ladoga during the Viking Age in the light of the international cultural transfer, [w:] Vers l'Orient et vers l'Occident. Regards croisés sur les dynamiques et les transferts culturels des Vikings à la Rous ancienne, red. P. Bauduin, A. Musin, Caen, 215-230

Kirpičnikov A.N., Dubov I.V., Lebedev G.S., 1986, Rus' i varâgi (russko-skandinavskie otnošeniâ domongol'skogo vremeni), [w:] Melnikova E.A. red., 1986b, 189-297

Klejn L.S., 1999, Normanizm - antinormanizm: konec diskussii, "Stratum Plus", 5, 91-101

Klejn L.S., 2014, Soviet Archaeology: Trends, Schools, and History, Oxford

Klejn L.S., Lebedev G.S., Nazarenko V.A., 1970, Normanskije drevnosti Kievskoj Rusi na sovremennom ètape arheologičeskogo izučeniâ, [w:] Istoričeskie svâzi Skandinavii i Rossii IX-XX vv., Trudy Leningradskogo otdeleniâ Instituta istorii AN SSSR, t. 11, Leningrad, 226-25

Kmietowicz A., Kmietowicz F., Lewicki T., 1985, Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny, Prace Komisji Orientalistycznej, t. 18, Wrocław

Kočkurkina S.I., 1970, Svâzi ûgo-vostočnogo Priladož'â s zapadnymi stranami v X -XI vv., "Skandinavskij Sbornik", 15, 145-163

Kočkurkina S.I., 1973, Ūgo-Vostočnoe Priladož'e v X-XIII vv., Leningrad

Kolč'in B.A., Makarova T.I. red., 1997, Drevnââ Rus'. Byt i kul'tura, Arheologiâ SSSR, Moskva

- Kollinger K., Duczko W., 2017, Ryt na szwedzkim kamieniu runicznym i graffiti w kijowskiej Złotej Bramie. Sakralne wyobrażenie i radosna pornografia?, [w:] *Fines testis temporum. Studia ofiarowane Profesor Elżbiecie Kowalczyk-Heyman w pięćdziesięciolecie pracy naukowej*, red. M. Starski, G. Śnieżko, M. Dzik, Rzeszów
- Kollinger K., Duczko W., 2022, Wikińskie Gniozdowo. Największa skandynawska aglomeracja w Europie Wschodniej, [w:] *Ruś wikingów i Waregów. Europa Wschodnia we wczesnym średniowieczu*, VI Kongres Mediewistów Polskich, red. W. Duczko, t. 4, Wrocław, s. 59-73
- Kondrateva O.A., 1981, Zoomorfnye griebni IX-X vv., "Kratkie Soobščeniâ Instituta Arheologii", 166, Moskva
- Konovalova I.G., 1995, Rasskaz o trëh gruppach rusov v sočineniâh arabskih avtorov, [w:] *Novoselcev A.P. 1995*, 139-148
- Konovalova I.G., 1999, Vostočnyje istočniki, [w:] *Melnikova E.A. red., 1999*, 169-258
- Korzuchina G.F., 1954, Russkie klady IX-XIII vv., Moskva-Leningrad
- Korzuchina G.F., 1971, O nekotorych ošibočnyh položeniiâh v interpretacii materialov Staroj Ladogi, "Skandinavskij Sbornik", 16, 123-133
- Kotlar N.F., 1995, O socialnoj suščnosti drevnerusskogo gosudarstva IX - pervoj połoviny X v., [w:] *Novoselcev A.P. 1995*, 33-49
- Kouřil P., 2014, Archaeological evidence of Christianity in relics of material culture of the 9th and 10th centuries in Moravia with focus on crosses, [w:] *The Cyril and Methodius Mission and Europe*, red. P. Kouřil i inni, 102-113
- Kovalenko V.P., 1999, Issledovanie Ŗestovickogo gorodišča, [w:] *Vostočnaâ Evropa v drevnosti i srednevekov'e, zony kontaktov i kontaktnye zony*, red. E.A. Melnikova, Moskva, 41-47
- Kovalenko V.P., 2002, Černigiv und Ŗestovica: Kontakte zwischen Slawen und Skandinaviern im Östlichen Einzugsgebiet des Dnepr am Ende des 9. und im 10. Jahrhundert, [w:] *Europa im 10. Jahrhundert Archäologie einer Aufbruchszeit*, red. J. Henning, Mainz am Rhein, 237-248
- Kowalska M., 1973, Ibn Fadlan's account of his journey to the state of the Bulgars, "Folia Orientalia", 14 (1972-1973), 219-230
- Kramer F.E., 1998, 32. Sigerslevoster, "Arkaeologiske udgravninger i Danmark 1997", 104-105
- Krause A., 1998, Garđariki, [w:] *Reallexikon der Germanischen Altertumskunde*, red. J. Hoops, t. 10, Berlin-New York, 435-440
- Krause W., 1953, En vikingafärd genom Dnjeprforsarna, *Gotländskt Arkiv*, t. 25, Visby
- Krause W., 1960, Die Runenschrift von Alt-Ladoga, "Nordisk tidskrift for Sprogvitenskap", 19, 555-563
- Kristó G., 1996, Hungarian History in the Ninth Century, Szeged
- Kroman E., 1976, Det danske rige i den aldre vikingatid, Kobenhavn
- Krylasova N.B., 1995, Podveska so znakom Rûrikovičej iz Roždestvenskogo mogil'nika, "Rossijskaâ Arheologiâ", 2, 192-197

- Kulakov V.I., 1988, Ptica-hišnik i ptica-žertva v simbolah i èmblemah IX-XI vv, "Sovetskaâ Arheologiâ", 3 (1988), 106-117
- Kulakov V.I., 1998, Kollokvium "Protogorodskie centry Rusi meždu Skandinaviej, Vizantiej i Vostokom (VIII-X vv.)" (Pariž, 1997), "Rossijskaâ Arheologiâ", 4 (1998), 239-241
- Kunik E., 1844-1845, Die Berufung der schwedischen Rodsen durch die Finnen und Slaven, t. 1-2, St. Petersburg
- Kürbis B., 1962, Dagome iudex. Studium krytyczne, [w:] Początki państwa polskiego: Księga Tysiąclecia, t. 1, red. K. Tymieniecki, Poznań, 363-424
- Kurnatowska Z., 2000, Wielkopolska w X wieku i formowanie się państwa polskiego, [w:] Ziemie polskie w X wieku i ich znaczenie w kształtowaniu się nowej mapy Europy, red. H. Samsonowicz, Kraków, 99-117
- Kuzmenko Ju.K., 1982, Nadpis-graffito na podveske so znakom Rûrikovičej, "Sovetskaâ Arheologiâ", 1, 247-251
- Kuzmin S.L., Petrov N.I., 1990, "Bol'shie doma" Severo-Zapadnoj Rusi VIII-XI vv., [w:] Novgorod i Novgorodskaâ zemlâ. Istorija i arheologiâ, t. 4, Novgorod, 61-64
- Kyhlberg O., 1973, Metaller, [w:] Birka, Svarta jordens hamnomrade, Arkeologisk undersökning 1970-1971, Riksantikvarieämbetet Rapport CI 1973, 153-196
- Labutina I.K., Kilduševskij V.I., Ureva A.F., 1981, Drevnerusskij nekropol' Pskova (po raskopkam 1976 goda), "Kratkie Soobščeniâ", 166, 69-77
- Labutina I.K., red., 2012, Archaeological center of Pskov oblast, Sankt Peterburg
- Lamm J.P., Hydman H., Axboe M., 1999, "Århundredets brakteat": kring fyndet av en unik tionde brakteat fran Söderby i Danmarks socken, Uppland, "Fornvännen", 94, 225-243
- Lamm J.P., Nordström H.-A., 1983, Vendel Period Studies, The Museum of National Antiquities, Stockholm. Studies, t. 2, Stockholm
- Lapšin V.A., 1981, Rannââ data Vladimirskih kurganov, "Kratkie Soobščeniâ", 166, 45-48
- Lapšin V.A., 1989, Arheologičeskij kompleks u s. Gnezdovo pod Suzdalem, "Kratkie Soobščeniâ", 195, 66-70
- Lapšin V.A., Muchina T.F., 1988, Rannesrednevekovyj arheologičeskij kompleks u sela Vasilkova pod Suzdalem, [w:] Problemy izučeniâ drevnerusskoj kul'tury (rasselenie i ètnokul'turnye processy na Severo-Vostoke Rusi), red. M.V. Sedova, Moskva, 132-144
- Laurent V., 1978, Ein byzantinische Bleisiegel aus Haithabu, Berichte über die Ausgrabungen in Haithabu, t. 12, Neumünster, 36-40
- Lebedev G.S., 1985, Èpoha vikingov v Severnoj Evrope. Istoriko-arheologičeskije očerki, Leningrad
- Lebedev G.S., 1994, Rus' Rûrika, Rus' Askol'da, Rus' Dira? [w:] red. Veščenko L.L. 1994, 146-153
- Lebedev G.S., Bulkin V.A., Nazarenko V.A., 1975, Drevnerusskie pamâtniki bassejna r. Kaspli i Put' iz Varâg v Greki, "Vestnik Leningradskogo Universiteta", 14 (1975), 166-170

- Lebedev G.S., Sebych N.N., 1985, Arheologičeskaâ karta Staroj Ladogi i ee bližajših okrestnostej, "Vestnik Leningradskogo Universiteta", 9, 15-25
- Lehtosalo-Hilander P.-L., 1982, Luistari II. The Artefacts, SMYA-FFT 82, t. 1, Helsinki
- Leontev A.E., 1981, Skandinavskie veščii v kollekcii Sarskogo gorodišča, "Skandinavskij Sbornik", 26, 141-149
- Lewicki T., 1950, Świat słowiański w oczach pisarzy arabskich, "Slavia Antiqua", 22, 2, 321-388
- Lewicki T., 1953, Obrzędy pogrzebowe pogańskich Słowian w opisach podróżników i pisarzy arabskich głównie z IX-X w., "Archeologia", 5 (1952-1953), 122-154
- Lewicki T., 1956, Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny, t. 1, Wrocław
- Lewicki T., 1967, Uwagi o niektórych wczesnośredniowiecznych węgierskich drogach handlowych, "Slavia Antiqua", 14, 15-34
- Lewicki T., 1972, Handel Samanidów ze wschodnią i środkową Europą, "Slavia Antiqua", 19, 1-18
- Lewicki T., 1977, Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny, t. 2, Wrocław
- Lichačev D.S., 1970, The legend of the calling-in of the Varangians, and political purposes in Russian chronicle-writing from the second half of the XIth to the beginning of the XIIth century, [w:] Hannestad K. i inni red., 1970, 170-185
- Lieber A.E., 1990, Did a "silver crisis" in Central Asia affect the flow of Islamic coins into Scandinavia and Eastern Europe?, [w:] Jonsson K., Malmer B. red., 1990, 207-212
- Lindberger E., 1991, Triquetra, korp, kors: myntens bilder kunglig angelägenhet, [w:] Festschrift til Kolbjørn Skaare i anledning 60-årsdagen 6. April 1991, Oslo, 31-35
- Lindberger E., 2001, The Falcon, the Raven and the Dove. Some bird motifs on medieval coins, [w:] Excavations in the Black Earth 1990-1995. Eastern connections, t. 1, red. B. Ambrosiani, Birka Studies, 5, 29-89
- Lindbom P., 1997, Det lätta kavaleriet och Valsgårde, [w:] SIV-Svealand i vendel- och vikingatid. Studier fran delprojekten vid Uppsala Universitet, Uppsala, 1-32
- Lindbom P., 2022, A blast from the past. A source critical analysis of an infamous chamber grave from Björkö, [w:] Ruś wikingów i Waregów. Europa Wschodnia we wczesnym średniowieczu, VI Kongres Mediewistów Polskich, t. 4, red. W. Duczko, Wrocław, s. 25-58
- Lindquist I., 1936, Trolldomsrunorna fran Sigtuna, "Fornvännen", 1, 29-46
- Lindquist M., 1984, Spielsteine, Würfel und Spielbrätter, [w:] Birka II, t. 1, red. G. Arwidsson, Stockholm, 215-218
- Lindqvist S., 1936, Uppsalahögar och Ottarshögen, Stockholm
- Lorimer H.L., Waddy Ch., 1934, A Scandinavian Cremation-Ceremony, 8/29, "Antiquity", 58-62
<https://doi.org/10.1017/S0003598X00008887>
- Loyn H., 1994, The Vikings in Britain, Oxford
- Lund N., 1991, The Danish perspective, [w:] The Battle of Maldon AD 991, red. D. Scragg, 114-142

- Lund N., 1996, Lid, leding og landeværn, Roskilde
- Lund Warmind M., 1995, Ibn Fadlan in the context of his age, [w:] Crumlin-Pedersen O., Munch Thye B. red., 1996, 131-137
- Lundström P., 1981, De kommo vida... Vikingars hamn vid Paviken på Gotland, Uddevalla
- Łosiński W., 1988, Chronologia napływu najstarszej monety arabskiej na terytorium Europy, "Slavia Antiqua", 31, 93-181
- Łosiński W., 1993, Chronologia, skala i drogi napływu monet arabskich do krajów europejskich u schyłku IX i w X w., "Slavia Antiqua", 34, 1-41
- Łosiński W., 1995, W sprawie genezy osiedli wczesnomiejskich u Słowian nadbałtyckich, "Slavia Antiqua", 35, 208-225
- Łowmiański H., 1957, Zagadnienie roli Normanów w genezie państw słowiańskich, Warszawa
- Łowmiański H., 1963, Rûrik Frislandskij i Rûrik Novgorodskij, "Skandinavskij Sbornik", 7, 221-249
- Łowmiański H., 1970, Początki Polski, t. 4, Warszawa
- Łowmiański H., 1973, Początki Polski, t. 5, Warszawa
- Macartney C.A., 1930, The Magyars in the Ninth century, Cambridge
- MacLeod M., 2002, Bind-runes. An Investigation of Ligatures in Runic Epigraphy, Runrön, t. 15, Uppsala
- Mačinskij D.A., 1998a, Èpoha vikingov v "skandinavskom Sredizemnomor'e" i "rusovarâžskij period" na "vostočnyh putâh" (Austrvegir), [w:] Mačinskij D.A. red., 1998, 130-139
- Mačinskij D.A. red., 1998b, Ladoga i epoha vikingov, Staroladožskij istoriko-arhitekturnyj i arheologičeskij muzej-zapovednik, Sankt-Peterburg
- Major A.F., 1924, Ship burials in Scandinavian Lands and the beliefs that under line them, "Folk-Lore" 35, 113-150 <https://doi.org/10.1080/0015587X.1924.9719279>
- Mäki S., 1989, Handelskontakter fran Österbotten under den yngre järnalder, Bottnisk Kontakt, t. 4, Skelleftea museum, februari 1988, 118-124
- Mälärstedt H., 1984, Nadelbüchsen, [w:] Arwidsson G. red., 1984, 191-194
- Malm V.A., 1963a, Orudiâ truda, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 32-35
- Malm V.A., 1963b, Poâsnje i sbrujnye ukrašeniâ, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 64-70
- Malmer B., 1966, Nordiska mynt före år 1000, Acta Archaeologica Lundensia. Series in 8°, 4, Lund
- Malmer B., Wiséhn I., 1983, Mynt fran Angermanland, Sveriges Mynthistoria Landskapsinventeringen, t. 2, Stockholm
- Månadsblad 1890, "Kungl. Vitterhets Historie och Antiquitets Akademiens Månadsblad", 6, Jan.-mars, 1890, 5
- Mango C., 1958, The Homilies of Photius, Patriarch of Constantinople, wstęp i komentarz C. Mango, Cambridge, Mass.

- Manzano Moreno E., 1998, Byzantium and al-Andalus in the ninth century, [w:] Brubaker L. red., 1998, 215-227
- Markopoulos A., 1979, La vie de Saint Georges d'Amastris et Photius, "Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik", 28, 78-82
- Markopoulos A., 1998, The rehabilitation of the Emperor Theophilos, [w:] Brubaker L. red., 1998, 3-49
- Masson V.M. i inni red., 1993, Drevnosti Severo-Zapada Rossii: slavâno-finno-ugorskoe vzaimodejstvie, russkie goroda Baltiki, red. V.M. Masson, E.N. Nosov, E.A. Riabinin, Sankt-Peterburg
- Mašov S., 1979, La Necropole medievale pres du village Gradešnica, dep. De Vraca. Culture et Art en Bulgarie Medievale (VIII-XIV s.), Bulletin de l'Institut d'Archeologie, t. 35
- McKitterick R., 1983, The Frankish Kingdoms under the Carolingians, London-New York Meaney A.L., 1981, Anglo-Saxon Amulets and Curing Stones, BAR British Series, t. 96 Medvedev A.F., 1966, Ručnoe metatel'noe oružie (Luk i strely, samostrel). VIII-XIV vv., Svod arheologičeskikh istočnikov (SAI), E1-36, Moskva
- Meinander C.F., 1985, Odin i Staraâ Ladoga, "Finskt Museum", 92, 65-69
- Melnikova E.A., 1977, Skandinavskie runičeskie nadpisi, Moskva
- Melnikova E.A., 1986a, Drevneskandinavskie geografičeskie sočineniâ, Moskva
- Melnikova E.A. red., 1986b, Slavâne i skandinav, Moskva
- Melnikova E.A., 1987, New Finds of Scandinavian Runic Inscriptions from the USSR, [w:] Runor och runinskrifter, Konferenser (Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien), t. 15, 163-173
- Melnikova E.A., 1996a, The Eastern World of the Vikings. Eight Essays about Scandinavia and Eastern Europe in the Early Middle Ages, Gothenburg Old Norse Studies, t. 1, Göteborg
- Melnikova E.A. red., 1996b, Vostočnaâ Evropa v drevnosti i srednevekov'e: političeskaâ struktura drevnerusskogo gosudarstva, Moskva
- Melnikova E.A. red., 1997, Vostočnaâ Evropa v drevnosti i srednevekov'e: meždunarodnaâ dogovornaâ praktika Drevnej Rusi. Materialy k konferencyi, Moskva
- Melnikova E.A., 1998, "Znaki Rûrikovičej" na vostočnyh monetah, Istorîâ Rusi-Ukrainy, Istoriko-arheologični zbimik, Kyiv, 172-181
- Melnikova E.A. red., 1999, Drevnââ Rus' v svete zarubežnyh istočnikov, Moskva
- Melnikova E.A., 2001, Skandinavskie runičeskie nadpisi: Novye nahodki i interpretacii, Moskva
- Melnikova E.A., Petruhin V.J., 1989, Nazvanie "Rus'" v ètnokul'turnoj istorii Drevnerusskogo gosudarstva (IX-X vv.), "Voprosy istorii", 8, 24-38
- Melnikova E.A., Petruhin V.J., 1991, The origin and evolution of the name Rus'. The Scandinavians in Eastem-European ethnopolitical processes before the 11th century, "Tor", 23 (1990-1991), 203-234
- Merinski Z., 1985, Velkomoravské kostrové pohrebisté ve Velkikh Bilovic, Studie Archeo- logického Ústavu Československé Akademie, t. 12, Praha

Michajlov K.A., Nosov E.N., 2002, Novye nahodki nakonečnikov nožen mečej na Rûrikovom gorodišče, "Arheologičeskie Vesti", 9, 136-140

Minorsky V., 1937, Hudud al-Alam. The Regions of the World. A Persian Geography, London

Minorsky V., 1958, A History of Sharvan and Darband in the 10th-11th centuries, Cambridge

Mišta-Jakubowska E., Czech-Błońska R., Duczko W., Gójska A., Żabiński G., Ciepiewski P., Diduszko R., Kosińska A., Brojanowska A., 2022, Research on chemical soldering in early medieval jewellery: The case of lunula-type Viking age ornaments, "Archaeometry", 64/3, 698-713.

<https://doi.org/10.1111/arcm.12730>

Molčanov A.A., 1986, Veritel'nye znaki kievskih knâzej i drevneskandinavskie jartegnir, IX Vsesoûznaâ konferenciâ po izučenii istorii, èkonomiki, literatury i âzyka skandinavskih stran i Finlândii, t. 1, 184-186

Molčanov A.A., 1999, Znaki Rûrikovičej: istoriâ izučenii (bibliografičeskij ukazatel'), Signum 1, Institut vseobščej istorii RAN, Moskva, 13-24

Moller Hansen K., Hoier H., 2000, Noes: en vikingetidsbebyggelse med horproduktion, "Kurnl 2000", 59-89 <https://doi.org/10.7146/kuml.v2000i14.114017>

Moltke E., 1976, Runerne i Danmark ig deres oprindelse, Kobenhavn

Mongait A.L., 1955, Archeologiâ v SSSR, Moskva

Montelius O., 1877, Sveriges hednatid, samt medeltid, Stockholm

Moravcsik Gy., 1949, Constantine Porphyrogenitus, De Administrando Imperio, tekst grecki Gy. Moravcsik, tekst angielski R.J.H. Jenkins, Budapest

Mühle E., 1988, Gnezdovo: das alte Smolensk? Zur Deutung eines Siedlungskomplexes des ausgehenden 9. Bis beginnenden 11. Jahrhunderts, "Bericht der Römisch-Germanischen Kommission", 69, 358-410

Mühlen B. von zur, 1975, Die Kultur der Vikinger in Ostpreussen, Bonner Hefte zur Vorgeschichte, t. 9, Bonn

Müller-Wille M., 1969, Bestattung im Boot, "Offa", 25/26, 5-203

Müller-Wille M., 1972a, Pferdegrab und Pferdeopfer im frühen Mittelalter. Mit einem Beitrag von H. Vierck. Pferdegräber im anglesächsischen England, "Berichten van de Rijks- dienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek", 20-21 (1970-1971), 119-248

Müller-Wille M., 1972b, Zwei Wikingerzeitliche Prachtschwerter aus der umgebung von Haithabu, "Offa", 29, 50-101

Müller-Wille M., 1977, Der frühmittelalterliche Schmied im Spiegel skandinavischer Grabfunde, "Frühmittelalterliche Studien", 11, 127-201 <https://doi.org/10.1515/9783110242102.127>

Müller-Wille M., 1984, Opferplätze der Wikingerzeit, "Frühmittelalterliche Studien", 18, 187-221 <https://doi.org/10.1515/9783112417966-014>

Müller-Wille M., 1986, Bild und Bildträger. Beispiele im Borre- und Jellingestil, [w:] Zum Problem der Deutung frühmittelalterlicher Bildinhalte, red. H. Roth, Sigmaringen, 153-174

- Müller-Wille M., 1995, Boat-graves: Old and New Views, [w:] Crumlin-Pedersen O., Munch Thye B. red., 1995, 100-109
- Munkegaard E., 1984, A Viking Age Smith, his Tools and his Stock-in-trade, "Offa", 41, 85-89
- Murasheva V.V., 1997, The Viking age monuments in the Jaroslavl' region on the Upper Volga, [w:] Hansson P. red., 1997, 63-81
- Murasheva V.V., 1998, Skandinavskie nabornye remennye nakladki s territorii Drevnej Rusi, [w:] Janin V.L. red., 1998, 154-164
- Musin A., 2018, The rise of Novgorod revisited, "Slavia Antiqua", 59, 165-194
- Musin A., Beletsky S., 2019, Dynastic emblems of the Rurikids in East-Central Europe: history of research, [w:] The Sphinx of Slavic sigillography: small lead seals of "Drohiczyn type" from Czermno in their East European context = Sfinks słowiańskiej sfragistyki: plomby "typu drohiczyńskiego" z Czermna w kontekście wschodnioeuropejskim, red. A. Musin, M. Wołoszyn, Kraków-Leipzig-Rzeszów-Sankt Petersburg-Warszawa, 443-478
- Näsman U., 1973, Vapenminiatyrer fran Eketorp, "Tor", 15 (1972-1973), 94-102
<https://doi.org/10.2753/RES1060-9393151294>
- Näsström B.-M., 1997, Stucken, hängd och dränkt. Rituelle mönster i norrön litteratur och i Adam av Bremens notiser om Uppsalakulten, [w:] Uppsalakulten och Adam av Bremen, red. A. Hultgard, Uppsala, 75-99
- Nazarenko A.V., 1985, Mogil'nik v uročišče Plakun, [w:] Kirpičnikov A.N. red., 1985, 156-169
- Nazarenko A.V., 1999, Zapadnoevropejskie istočniki, [w:] Melnikova E.A. red., 1999, 259-406
- Nedošivina N.G., 1963a, Mihajlovskij mogil'nik, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 24-31
- Nedošivina N.G., 1963b, Predmety vooruženiâ iz âroslavskih mogil'nikov, [w:] Smirnov A.P. red., 1963, 55-63
- Nedošivina N.G., Fechner M.V., 1985, Pogrebal'nyj obrâd Timerevskogo mogil'nika, "Sovetskaâ Arheologiâ", 2, 101-115
- Neiss M., 2015, Ett barockt borrehuvud från Uppåkra, [w:] Från romartida skapeller till senvikingtida urnespännen - nya materialstudier från Uppåkra, Institutionen för arkeologi och antikens historia, red. B. Hårdh, Lund, 235-246
- Nelson J.L., 1990, The Last Years of Louis the Pious, [w:] Godman P., Roger C. red., 1990, 147-159
- Nelson J.L., 1991, The Annals of St-Bertin. Ninth-century histories, t. 1, Manchester
<https://doi.org/10.7765/MMSO.34251>
- Nelson J.L., 1997, The Frankish Empire, [w:] Sawyer P.H. red., 1997, 19-47
- Nerman B., 1969, Die Vendelzeit Gotlands, t. 2: Tafeln, Stockholm
- Nielsen A.-K., 1996, Hedniska kult-och offerhandlingar i Borg, [w:] Religion fran stenalder till medeltid, red. A. Kalif, K. Enghdal, Linköping, 89-104
- Nielsen H., 1992, Boeslunde: et sjoellands Gudme?, [w:] Sjoellands jernalder. Beretning fra et symposium 24.IV 1990 i København, Arkæologiske Skrifter, t. 6, København, 113-132

- Nilsén G., 1992, Företeelsen torsbammarringar. En studie av en artefakt och dess betydelse för sin kontext: vikingatid i Mälardalen, prace niepublikowane, Wydział Archeologii Uniwersytetu w Sztokholmie
- Noonan T.S., 1974, The nature of medieval Russian-Estonian relations 850-1015, [w:] Baltic History, red. A. Ziedonis, W.L. Winter, M. Valgemäe, Association for the Advancement of Baltic Studies. Publications, t. 5, Columbus, 13-20
- Noonan T.S., 1984, Why dirhams first reached Russia: The role of Arab-Khazar relations in the development of the earliest Islamic trade with Eastern Europe, "Archivum Eurasiae medii aevi", 4, 151-282 (przedruk w: Noonan T.S. 1998) <https://doi.org/10.4324/9781003557012-2>
- Noonan T.S., 1985, The first major silver crisis in Russia and the Baltic, c. 875-c. 900, "Hikuin", 11, 41-50
- Noonan T.S., 1986, Why the Vikings first came to Russia, "Jahrbücher für Geschichte Osteuropas", 34, 321-348 (przedruk w: Noonan T.S. 1998) <https://doi.org/10.4324/9781003557012-1>
- Noonan T.S., 1994, The Vikings in the East: Coins and Commerce, [w:] Ambrosiani B., Clark H. red., 1994, 215-236
- Noonan T.S., 1998, The Islamic World, Russia and the Vikings, 750-900. The Numismatic Evidence, Aldershot
- Noonan T.S., Kovalev R.K., 2002, The dirham output and monetary circulation of a secondary Samanid mint: A case study of Balkh, [w:] Moneta mediaevalis: studia numizmatyczne i historyczne ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Suchodolskiemu w 65. rocznicę urodzin, red. R. Kiersnowski i inni, Warszawa, 163-174
- Nordahl E., 2001, Batgravar i Gamla Uppsala. Spar av en vikingatida högrestandsmiljö, AUN, t. 29, Uppsala
- Nordén A., 1937, Magiska runinskrifter, Lund
- Nosov E.N., 1984, Historical ties between the population of the Novgorod Land centre and the Baltic countries in the 9th-10th centuries, "ISKOS", 4, 145-150
- Nosov E.N., 1985, Sopkovidnaâ nasyp' bliz uročišča Plakun v Staroj Ladoge, [w:] Sedov V.V. red., 1985, 150-155
- Nosov E.N., 1990, Novgorodskoe (Rûrikovo) Gorodišče, Leningrad
- Nosov E.N., 1992, Ryurik Gorodishche and the Settlements to the North of Lake Ilmen, [w:] The Archaeology of Novgorod, Russia, red. M.A. Brisbane, 5-66
- Nosov E.N., 2001, Ein Herrschaftsgebiet entsheht. Die Vorgeschichte der nördlichen Rus' und Novgorods, [w:] Novgorod. Das mittelalterliche Zentrum und sein Umland im Norden Russland, Studien zur Siedlungsgeschichte und Archäologie der Ostseegebiete, t. 1, Neumünster, 13-74
- Nosov E., Rybina E., Janin V., 1993, Novgorod, [w:] Vikingernes Rusland: Staraja Ladoga og Novgorod, red. M. Andersen, F. Birkebæk, Roskilde, 27-75
- Novikov V.V., 2012, Ob odnom tipe skandinavskih ogolovij X veka s territorii Drevnej Rusi i Skandinavii, Arheologičeskie vesti, 18, 108-123
- Novikova G.L., 1991, Skandinavskie amulety iz Gnëzdova, [w:] Avdusin D.A. red., 1991, 175-199

- Novikova G.L., 1992, Iron neck-rings with Thor's hammers found in Eastern Europe, "Fornvännen", 87, 73-89
- Novikova G.L., 1998, Ščitoobraznye podveski iz Severnoj i Vostočnoj Evropy, [w:] Istoričeskaâ Arheologiâ, 165-174
- Novoselcev A.P., 1982, K voprosu ob odnom iz drevnejših titulov ruskogo knâzâ, "Istoriâ SSSR", 4, 150-159
- Novoselcev A.P. red., 1995, Drevnejšie gosudarstva Vostočnoj Evropy, 1992-1993, Moskva
- Nylén E., Lamm J.P., 1987, Bildstenar, Visby
- Obolensky D., 1970, The Byzantine sources on the Scandinavians in Eastern Europe, [w:] Hannestad K. i inni red., 1970, 149-164
- Odén B., Swanto S., Bjokvik H., 1961, Gästning, [w:] Kulturhistoriskt lexicon för nordisk medeltid, t. 6, Malmö, 1-19
- Olausson M. red., 2001, Birkas krigare, Arkeologiska Forskningslaboratoriet, Stockholms universitet, Stockholm
- Oldeberg A., 1943, Metallteknik under förhistorisk tid, t. 2, Lund
- O'Meadhra U., 1979, Early Christian, Viking and Romanesque Art. Motif Pieces from Irland. An illustrated and descriptive catalogue of the so called artists' "trial pieces" from c. 5th-12th Cents. A.D., found in Ireland c. 1830-1973, Theses and Papers in North- European Archaeology, Stockholm University, t. 7, Stockholm
- Orlov S.N., 1973, Raskopki na territorii kamennoj kreposti v Staroj Ladoge (Iz materialov staroladožskoj èkspedicii 1949 g.), "Sovetskaâ Arheologiâ", 4, 262-269
- Page R.I., 1995, Chronicles of the Vikings, Records, Memorials and Myths, London
- Palsson H., Edwards P., 1989, Vikings in Russia. Yngvar's Saga and Eymund's Saga, tłum. i wstęp H. Palsson, P. Edwards, Edinburgh
- Panum H., 1904, Nordeuropas gamle strengeinstrumenter, "Aarsberetning 1903. Foreningen till norske Fortidsmindesmoerkeres bevaring", 105-142
- Paszkievicz H., 1954, The Origin of Russia, London
- Paszkievicz H., 1996, Początki Rusi, Kraków
- Paulsen P., 1936, Der Goldschatz von Hiddensee, Leipzig
- Paulsen P., 1953, Schwertortbänder der Wikingerzeit, Stuttgart
- Pedersen A., 1997, Sollested and Mollemosegard. Burial Customs in 10th-century Denmark, [w:] Rom und Byzanz im Norden. Mission und Glaube Wechsel im Ostseeraum während des 8.-14. Jahrhunderts, t. 1, red. M. Müller-Wille, Stuttgart, 249-278
- Pedersen A., 2000, A Striding Man from Tisso: a rare imitation of Charlemagne's Do-restadcoinage, "Nordisk Numismatisk Arsskrift", 1994-1996, 22-37
- Petersen J., 1919, De norske vikingesverd, Kristiania

- Petersen J., 1928, Vikingetidens smykker, Stavanger
- Petersen P.V., 1999, Danafa. Oldtid, [w:] Arkaologiske utgravninger i Danmark 1998, 253-269
- Petrašenko V.O., 1994, Do problemi archeologičnoj interpretacii litopisnich polian, [w:] Veščenko L.L. red., 1994, 181-187
- Petrenko V.P., 1984, Finno-ugorskie èlementy v kul'ture srednevekovej Ladogi, [w:] Novoe v arheologii SSSR i Finlândii: Doklady tretiego sovetsko-finlandskogo simpoziuma po vaprosam arheologii 11-15 maja 1981, red. B.A. Rybakov, Leningrad, 83-90
- Petrenko V.P., 1985, Raskopki na Varâžskoj ulice, [w:] Sedov V.V. red., 1985, 81-116
- Petrenko V.P., Kuzmenko Ju.K., 1979, Nya fund med runor fran Gamla Ladoga, "Viking", 42 (1978), 78-84
- Petruchin V.J., 1976, Pogrebeniâ znati èpohi vikingov (po dannym arheologii i literaturnyh pamâtnikov), "Skandinavskij Sbornik", 21, 153-171
- Petruchin V.J., 1982, Tri "centra" Rusi. Fol'klornye istoki i istoričeskaâ tradiciâ, [w:] Hudožestvennyj âzyk srednevekov'â, Moskva, 143-158
- Petruchin V.J., 1993, Varâgi i Hazary v istorii Rusi, "Ètnografičeskoe obozrenie", 3, 68-82
- Petruchin V.J., 1995a, Načalo ètnokul'turnoj istorii Rusi IX-XI vekov, Smolensk
- Petruchin V.J., 1995b, Slavâne, varâgi i hazary na ûge Rusi. K probleme formirovaniâ territorii drevnerusskogo gosudarstva, [w:] Novoselcev A.P. red., 1995, 117-125
- Petruchin V.J., 1995c, The early history of Old Russian art: The rython from Chernigov and Khazarian tradition, "Tor", 27:2, 475-486
- Petruchin V.J., 1997, Pohody Rusi na Car'grad: k probleme dostovernosti letopisi, [w:] Melnikova E.A. red., 1997, 65-69
- Petruchin V.J., 1998a, Bol'shie kurgany Rusi i Severnoj Evropy. K probleme ètnokul'turnyh svâzej v rannesrednevekovyj period, [w:] Janin V.L. red., 1998, 360-369
- Petruchin V.J., 1998b, Chazari i Rus': istočniki i istoriografija, [w:] Skify, Hazary, Slavâne. Drevnââ Rus'. K 100-letiu so dnia roždeniâ M.I. Artamonova, red. G.V. Vilibachov, 106-108
- Petruchin V.J., 2001, The decline and legacy of Khazaria, [w:] Urbańczyk P. red., 2001, 109-121
- Pfister F., 1935, Nacktheit, [w:] Paulys Real-Enzyklopädie der klassischen Altertumswissenschaft, NB 16:2, 1541-1549
- Platonova N.I., 1997, Russko-vizantijskie dogovory kak istočnik dlâ izučeniâ političeskoj istorii Rusi X v., [w:] Melnikova E.A. red., 1997, 69-73
- Platonova N.I., 1998, Oleg i Hel'gu Kembridžskogo dokumenta: prodolženie diskussii, [w:] Mačinskij D.A. red., 1998b, 43-46
- Platonova N.I., 1999, Dogovory Rusi i Vizantii i social'nye verhi russkogo obščestva X v., "Stratum Plus", 5, 164-168
- Pletneva S.A., 1967, Ot kočevij k gorodam. Saltovo-maâckaâ kul'tura, Moskva

- Pletneva S.A., 1990, Hazarskie problemy v arheologii, "Sovetskaâ Arheologiâ", 2, 77-91
- Pohl W., 1998, Telling the difference: signs of ethnic identity, [w:] Strategies of Distinctions. The Constructions of Ethnic Communities, 300-800, red. W. Pohl, H. Reinitz, Leiden, 17-69
https://doi.org/10.1163/9789004609518_004
- Poppe A., 1971, Ze studiów nad najstarszym latopisarstwem ruskim. Sveneld - ojciec Mścizy, czy Sveneld - ojciec zemsty?, "Studia Źródłoznawcze: commentationes", 16, 85-101
- Poppe A., 1984, O tytule wielkoksiążęcym na Rusi, "Przegląd Historyczny", 65/3, 425-439
- Poulik J., 1948, Staroslovanska Morava, Monumenta Archaeologica, t. 1, Praha
- Powieść, 1999, Powieść Minionych Lat, tłum. i oprac. F. Sielicki, Wrocław
- Price N., 2002, The Viking Way. Religion and War in Late Iron Age Scandinavia, AUN, t. 31, Uppsala
- Pritsak O., 1981, The Origin of Rus', t. 1, Harvard
- Puškina T.A., 1981, Skandinavskie vešči iz Gnezdovskogo poseleniâ, "Sovetskaâ Arheologiâ", 3, 285-290 <https://doi.org/10.1038/290285b0>
- Puškina T.A., 1984, Bronzovyj idol iz Čërnoj Mogily, "Vestnik Moskovskogo Universiteta, Seria 8: Istoriâ", 3, 86-87
- Puškina T.A., 1991 Torgovyj inventar' iz kurganov Smolenskogo Podneprov'â, [w:] Avdusin D.A. red., Moskva
- Puškina T.A. (Pushkina T.A.), 1997, Scandinavian finds from Old Russia. A survey of their topography and chronology, [w:] Hansson P. red., 1997, 83-91
- Puškina T.A., 1998, Pervye Gnëzdovskie klady: istoriâ otkrytiâ i sostav, [w:] Janin V.L. red., 1998, 370-377
- Rahbek Schmidt K., 1970, The Varangian problem: A brief history of the controversy, [w:] Hannestad K. i inni red., 1970, 7-20
- Ramskou T., 1975, Om vikingatidens masker med mere, "Hikuin", 2, 151-158
- Randsborg K., 1980, The Viking Age in Denmark. The Formation of a State, London
- Rapov O.M., 1968, Znaki Rûrikovičej i simvol sokola, "Sovetskaâ Arheologiâ", 3, 62-69
- Ratyč O.O., 1976, Naselennja Prikarpatja i Volini v epochu kyivskoi Rusi ta v period feodalnoi rozdrobenosti, [w:] Naselennâ Prikarpatâ i Volinì za dobi rozkladu pervisnoobščinnogo ladu ta v davn'orus'kij čas, Kyiv, 132-206
- Raudonikas V.J., 1930, Die Normannen der Wikingerzeit und das Ladogagebiet, Kungliga Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens. Handlingar, 40, 3, Stockholm
- Raudonikas V.J., 1931, Svenskt och finskt i Gardarike. Grävningar i Ladogaområdet 1930, "Fornvännen", 352-369
- Raudonikas V.J., 1950, Staraâ Ladoga ilz itogov arheol. issled. 1938-1947 gg.), "Sovetskaâ Arheologiâ", 12, 7-40

- Raudonikas V.J., Lauškin K.D., 1959, Ob otkrytii v Staroj Ladoge runičeskoj nadpisi na dereve v 1950 godu, "Skandinavskij Sbornik", 4, 23-43
- Reuter T., 1991, Germany in the early middle ages c. 800-1056, London-New York
- Reynolds S., 1983, Medieval Origines Gentium and the Community of Realm, "History", 68 (224), 375-390 <https://doi.org/10.1111/j.1468-229X.1983.tb02193.x>
- Riabinin E.A., 1985, Novye otkrytiâ v Staroj Ladoge (itogi raskopok na Zemlânomo gorodiše v 1973-1975 gg.), [w:] Sedov V.V. red., 1985, 27-75
- Riabinin E.A., 1994, U istokov remeslennogo proizvodstva v Ladoge (k istorii obščebaltijskih svâzej v predvikingskuû èpohu, [w:] Novye istočniki po arheologii Severo-Zapada, red. V.M. Masson, E.N. Nosov, Sankt-Peterburg, 5-59
- Riabinin E.A., Černych N.B., 1988, Stratigrafiâ, zastrojka i hronologiâ Staroladožskogo Zemlânogo gorodiša v svete novyh issledovanij, "Sovetskaâ Arheologiâ", 1 (1988), 72-100 <https://doi.org/10.1111/j.1439-0523.1988.tb00219.x>
- Riasanovsky A.V., 1962, The Embassy of 838 revisited: Some Comments in Connection with a "Normanist" Source on Early Russian History, "Jahrbücher für Geschichte Osteuropas", 10, 1-12
- Ringquist P.-O., 1969, Tva vikingatida uppländska människofigurer i brons, "Fornvännen", 4, 287-296
- Ringstedt N., 1997, The Birka Chamber-Graves. Economic and Social Aspects. An analysis based on quantitative methods, Stockholm Archaeological Reports, t. 32, Stockholm
- Roesdahl E. red., 1992, Viking og Hvidekrist. Norden og Europa 800-1200, Kobenhavn
- Rolle R., 1988, Archäologische bemerkungeen zu Warägerhandel, "Bericht der Römisch-Germanischen Kommission", 69, 472-529
- Rosén H., 1913, Freykult och djurkult, "Fornvännen", 213-244
- Rozenfeld R.L., 1997, Metalličeskaâ posuda, kuhonnaâ i stolovaâ, [w:] Drevnââ Rus'. Byt i kul'tura, red. B.A. Kolčín, T.I. Makarova, Moskva, 38-40 <https://doi.org/10.1097/00006123-199701000-00007>
- Roždestvenskaja T., 1997, Place-names of Scandinavian origin in Russia: A review of the literature, [w:] Hansson P. red., 1997, 92-100
- Rybakov B.A., 1940, Znaki sobstvennosti v knâžeskom hozâjstve Kievskoj Rusi X-XII vv., "Sovetskaâ Arheologiâ", 6, 227-257
- Rybakov B.A., 1949, Drevnosti Černigova, Materialy i issledovaniâ po arheologii SSSR, t. 11, Moskva, 7-99
- Rybakov B.A., 1953, K voprosu o roli Hazarskogo kaganata v istorii Rusi, "Sovetskaâ Arheologiâ", 18, 128-150
- Rybina E.A., 1998, Risunki srednevekovyh novgorodcev (po arheologičeskim materialam), [w:] Istoričeskaâ arheologiâ, Moskva, 15-27
- Rydh H., 1936, Förhistoriska undersökningar pa Adelsö, Stockholm
- Rydzevskaja E.A., 1978, Drevnââ Rus' i Skandinauiâ v IX-XIV vv., Drevnejšie gosudarstva na territorii SSSR, 162-172

- Rygh O., 1885, Norske Oldsager, Christiania
- Sage W., 1976, Die Ausgrabungen in der Pfalz Ingelheim am Rhein 1960-1970, Francia, t. 4, 141-160
- Santesson L., 1989, En blekings blotinskrift. En nytolkning av inledningsraderna på Sten-
toftenstenen, "Fornvännen", 84, 221-229
- Sawyer P.H., 1982, Kings and Vikings, London-New York
- Sawyer P.H. red., 1997, The Oxford Illustrated History of the Vikings, Oxford-New York
- Schjodt J.P., 1995, The Ship in Old Norse Mythology and Religion, [w:] Crumlin-Pedersen O., Munch
Thye B. red., 1995, Copenhagen
- Schmeidler B. red., 1993, Adami Bremensis Gesta Hammaburgensis ecclesiae, MGH SS rerum
Germanicarum, Hannover-Leipzig 1917 (nowe wydanie Hannover 1993)
- Schnittger B., 1912, Nagra undersökningar a Linga graffält i Södermanland, "Fornvännen", 1, 19-35
- Schoknecht U., 1978, Handelsbeziehungen der frühmittelalterlichen Siedlung Menzlin bei Anklam,
"Zeitschrift zur Archäologie", 12, Berlin, 225-234
- Schoknecht U., 1994, Eine slawisch Götterfigur aus Gatschow, Kr. Demmin, und ein Kästchenbeschlagn
aus Pasewalk, Ausgrabungen und Funde. Nachrichtenblatt der Landesarchäologie Mecklenburg-
Vorpommern, t. 39/3, Berlin, 129-136
- Schönbäck B., 1994, Batgravskicket, [w:] Tuna i Badelunda: guld, kvinnor, båtar, t. 1, red. E. Nylén, B.
Schönbäck, Västerås, 122-131
- Schorkowitz D., 2000, Die Herkunft der Ostslaven und die anfänge des Kiever Reiches in der
postsowjetischen Revision, "Jahrbücher für Geschichte Osteuropas", 48, 569-601
- Schramm G., 1980, Die erste Generation der altrussischen Fürstendynastie. Philologische Argumente
für die Historität von Rjurik und Brüdern, "Jahrbücher für Geschichte Osteuropas", 28, 321-333
- Schramm G., 1981, "Gentem suam Rhos vocari dicebant". Hintergründe der ersten Erwähnung von
Russen (a. 839), [w:] Ostmitteleuropa, Berichte und Forschungen, red. U. Haustein, G.W. Strobel, G.
Wagner, Stuttgart, 1-10
- Schramm G., 1982, Die Herkunft des Namens Rus': Kritik des Forschungsstandes, "Forschungen zur
Osteuropäischen Geschichte", 30, 7-49
- Schramm P.E., 1954-1956, Herrschaftszeichen und Staatsymbolik, Beiträge zu ihrer Geschichte vom
dritten bis zum sechzehnten Jahrhundert, t. 1-3, Stuttgart
- Scott B. red., 1993, Liudprand of Cremona - Relatio de Legatione Constantinopolitana, red., tłum.,
wstęp i komentarz B. Scott, Bristol <https://doi.org/10.1484/J.JML.2.304024>
- Sedov V.V., 1982, Vostočné Slavâne v VI-XIII vv., Arheologičâ SSSR, Moskva
- Sedov V.V. red., 1985, Srednevekovaâ Ladoga, Leningrad
- Sedov V.V., 1992, Skandinavische elemente im frühmittelalterlichen Pskov, [w:] Die Kontakte
zwischen Ostbaltikum und Skandinavien im frühen Mittelalter, Studia Baltica Stockholmiensia, t. 9,
143-154

- Sedov V.V., 1998, XIII konferenciâ po izučeniû istorii, èkonomiki, literatury i âzyka skandinavskih stran i Finlândii (Petrozavodsk, 1997), "Rossijskaâ Arheologiâ", 4, 231-233
- Selirand J., Deemant K., 1986, Völkervanderungszeitliche Gegenstände mit Ostskandinavisch Ornament von Proosa/Nordestland, "Fornvännen", 1985/4, 243-253
- Shepard J., 1995, The Rhos guests of Louis the Pious: whence and wherefore? "Early Medieval Europe", 4, 41-60 <https://doi.org/10.1111/j.1468-0254.1995.tb00033.x>
- Shevchenko L., 1977, Hagiography of the Iconoclast Period, [w:] Iconoclasm, red. A. Bryer, J. Herrin, Birmingham, 113-131
- Sizov V.I., 1902, Kurgany Smolenskoj gubemii, cz. 1: Gnezdovskij mogil'nik bliz Smolenska, Materialy po arheologii Rossii, t. 28
- Sjösvärd L., Vretmark M., Gustavson H., 1983, A Vendel warrior from Vallentuna, [w:] Lamm J.P., Nordström H.-A. 1983, 133-150
- Skaare K., 1975, Coins and Coinage in Viking-Age Norway, Oslo
- Skovmand R., 1942, De danske skattefund fra Vikingetiden og den aldste Middelalder indtil omkring 1150, "Aarboger for nordisk oldkyndighed og historie"
- Stupecki L.P., 1998, Wyrocznie i wróżby pogańskich Skandynawów, Warszawa
- Smirnov A.P. red., 1963, Âroslavskoe Povolž'e X-XI vv., Moskva
- Smyser H.M., 1965, Ibn Faldan's account of the Rus', [w:] Franciplegius. Medieval and Linguistic Studies in Honour of Francis Peabody Magoun, Jr, red. J.B. Bessinger Jr, R.P. Creed, New York, 92-119
- Sotnikova M.P., 1990, Deniers of Yaroslav the Wise. Scandinavian imitations of the Yaroslavle srebro from the 11th-century, [w:] Jonsson K., Malmer B. red., 1990, 305-309
<https://doi.org/10.25291/VR/1990-VR-305>
- Sotnikova M.P., Spasski I.G., 1982, Russian Coins of the X-XI Centuries A.D., BAR International Series, t. 136
- Spicyn A.A., 1901, Serebrânaâ fibula skandinavskogo tipa s verhov'ev Dona, "Izvestiâ Imperatorskoj Arheologičeskoj Komissii", 1, 107-111
- Spicyn A.A., 1905a, Gnezdovskie kurgany v raskopkah S.I. Sergeeva, "Izvestiâ Imperatorskoj Arheologičeskoj Komissii", 15, 6-70
- Spicyn A.A., 1905b, Vladimirske kurgany, "Izvestiâ Imperatorskoj Arheologičeskoj Komissii", 15, 84-172
- Staecker J., 1999, Rex regum et dominus dominorum. Die wikingerzeitlichen Kreuz- und Kruzifixanhänger als Ausdruck der Mission in Altdänmark und Schweden, Lunds Studies in Medieval Archaeology, t. 23, Lund
- Stalsberg A., 1982, Scandinavian relations with Northwestern Russia during the Viking Age: the archaeological evidence, "Journal of Baltic Studies", 13/3, 267-295
<https://doi.org/10.1080/01629778200000451>
- Stalsberg A., 1988, The Scandinavian Viking Age finds in Rus', "Bericht der Römisch- Germanischen Kommission", 69, 448-471

- Stalsberg A., 2002, Nytt skandinavisk funn fra Volga, "SPOR" 1/17, 51
- Steinsland G., 1991, Det heilige bryllup og norron kongeideologi, Oslo
- Sten S., Vretmark M., 1988, Storgravsprojektet: osteologiska analyser av yngre järnalderns benrika brandgravar, "Fornvännen", 83/3, 145-156
- Stenberger M., 1947, Die Schatzfunde Gotlands der Wikingerzeit, t. 1: Text, Lund
- Stenberger M., 1958, Die Schatzfunde Gotlands der Wikingerzeit, t. 2: Fundbeschreibung und Tafeln, Lund
- Stenberger M., 1959, Ringnalen fran Gorodilov, "Tor", 5, 192-199
- Stenberger M., 1962, Das gräberfält bei Ihre im kirchspiel Hellvi auf Gotland. Der wikingerseitlicheabschnitt, "Acta Archaeologica", 32, Kobenhavn
- Steuer H., 1984, Zur ethnischen Gliederung der Bevölkerung von Haithabu anhand der Gräberfelder, "Offa", 41, 189-212
- Stolpe H., Arne T.J., 1912, Graffältet vid Vendel, Stockholm
- Stolt H., 1999, Metalldetektorn inom arkeologin, praca niepublikowana, Wydział Archeologii, Uniwersytet w Uppsali, Uppsala
- Ström F., 1954, Diser, nornor, valkyrjor. Fruktbarhetskult och sakral kungadöme i Norden, KVHAA handlingar. Filologisk-filosofiska serien, t. 1, Stockholm
- Ström K., 1973, Torshammarringen - ett i Västmanland unikt vikingatida föremål, "Västmanlands fornminnesförenings arsskrift", 51, 105-117
- Ström K., 1984, Thorhammerringe und andere Gegenstände des heidnischen Kults, [w:] Birka II, t. 1: Systematische Analysen der Gräberfunde, red. G. Arwidsson, Stockholm, 127-140
- Stylegar F.-A., Børsheim R., 2021, Gjermundbofunnet - en småkonges grav på Ringerike med østlig tilsnitt, "Viking", 85, 89-122 <https://doi.org/10.5617/viking.9089>
- Suchodolski S., 1971, Początki mennictwa w Europie Środkowej, Wschodniej i Północnej, Warszawa
- Suchodolski S., 1989, The findings of a Scandinavian coin of the earliest type (KG3) on the southern coast of the Baltic Sea, [w:] Festschrift till Lars O. Lagerqvist, red. U. Ehrensverd, Numismatiska Meddelanden, t. 37, Stockholm, 425-430
- Sulimirski T., 1979, Sarmaci, Warszawa
- Sundkvist A., 1992, Rida de döda. Vikingatida brett i Valsgärde och Birka, praca niepublikowana, Wydział Archeologii, Uniwersytet w Uppsali, Uppsala
- Svensson K., 1983, Vibyhögen. Fornl. 33, Kalmar sn., Uppland, praca niepublikowana, Wydział Archeologii, Uniwersytet w Uppsali, Uppsala
- Šachmatov A.A., 1908, Razyskaniâ o drevnejših russkih letopisnyh svodah, Sankt-Peterburg
- Šyrinskij S.S., 1997, O vremeni kurgana 47, issledovannogo u d. Gnëzdovo v 1950 g, [w:] XIII konferenciâ po izučeniû istorii, èkonomiki, literatury i âzyka skandinavskih stran i Finlândii. Tezisy dokladov, Moskva-Petrozavodsk, 198-199

- Šyrinskij S.S., 1999, Ukazatel' materialov kurganov, issledovannyh V.I. Sizovym u d. Gnezdovo v 1881-1901 gg, [w:] Egorov V.L. red., 1999, 87-146
- Theuws F., Alkemedede M., 2000, A kind of mirror: sword depositions in Late Antique Northern Gaul, [w:] Rituals of Power from Late Antiquity to the Early Middle Age, red. F. Theuws, J.T. Nelson, Leiden, 401-476 https://doi.org/10.1163/9789004477551_015
- Thomsen W., 1877, The Relations Between Ancient Russia and Scandinavia and the Origin of the Russian State, Oxford-London (tłumaczenie szwedzkie: Ryska rikets grundläggning genom skandinaverna, 1882, Stockholm)
- Thorberg H., 1975, Dateringsförsök av tva gravfält vid Hjulsta, "Fornvännen", 2, 69-76
- Thörnqvist C., 1948, Studien über die nordischen Lehnwörter im Russischen, Études de Philologie slave, t. 2, Uppsala
- Thorvildsen K., 1957, Ladby-skibet, Nordiske Fortidsminder, Kobenhavn
- Thulin A., 1981, The southern origin of the name Rus'. Some remarks, [w:] Zeitler R. red., 1981, 175-183
- Thulin A., 1985, Var vikingatidens ryssar (fry. rus') franker? Nagra reflektiorter i anledning av Omeljan Pritsaks "The Origin of Rus", "Fornvännen", 80, 190-202
- Thulin A., 2000, The Rus' of Nestor's Chronicle, "Mediaeval Scandinavia", 13, 70-96
- Thunmann J., 1774, Untersuchungen über die älteste Geschichte der östlichen europäischen Völker, Leipzig
- Thunmark-Nylén L., 1983, Vikingatida dosspännen: teknisk stratigrafi och verkstadsgrup- pering, AUN, t. 4, Uppsala
- Thunmark-Nylén L., 1984, Ringnadel, [w:] Birka II, t: 1, red. G. Arwidsson, Stockholm, 5-14
- Thunmark-Nylén L., 1995, Die Wikingerzeit Gotlands, t. 1: Abbildungen der Grabfunde, Stockholm
- Thunmark-Nylén L., 1998, Die Wikingerzeit Gotlands, t. 2: Typentafeln, Stockholm
- Timoščuk B.A., 1976, Raskopki Dobrynovskogo gorodišča, "Arheologičeskie otkrytiâ 1975 goda", 399-400 <https://doi.org/10.1515/9783111612263.bm>
- Toločko O., 2001, Kievan Rus around the year 1000, [w:] Urbańczyk P. red., 2001, 123-139
- Toločko P. red., 1996, Cerkva Bogorodicy Desâtinna v Kyivi, Kyiv
- Tomsinskij C.V., 1999, Skandinavskie nahodki iz ugličskogo kremla i legenda ob. osnovanii Ugliča, "Stratum Plus", 5, 169-178
- Toropov S.E., 2014, Slučajnye nahodki skandinavskih predmetov èpohi vikingov v Priil'men'è: iz kolekcij novgorodskogo muzeâ, Arheologičeskie vesti, 20, 225-252
- Treadgold W., 1988, The Byzantine Revival 780-842, Stanford
- Treadgold W., 1997, A History of the Byzantine State and Society, Stanford <https://doi.org/10.1515/9780804779371>

- Trillmich W., 1978, Rimbart, Vita Anskarii, [w:] Quellen des 9. und 11. Jahrhunderts zur Geschichte der Hamburgischen Kirche und des Reiches, red. i tłum. W. Trillmich, Darmstadt
- Trotzig G., 1984, Gefäße aus Kupfer und seinen Legierungen, [w:] Birka II, t. 1: Systematische analysen der Gräberfunde, red. G. Arwidsson, Stockholm, 219-230
- Tschan F.J., 1959, Adam of Bremen. History of the Archbishops of Hamburg-Bremen, tłum. F.J. Tschan, New York
- Uino P., 1989, On the history of Staraja Ladoga, "Acta Archaeologica", 59, 205-222
- Urbańczyk P. red., 2001, Europe around the year 1000, Warsaw
- Vasiliev A.A., 1935, Byzance et les Arabes, t. 1: La dynastie d'Amorium, Corpus Bruxellense Historiae Byzantinae, 1, Bruxelles
- Vasiliev A.A., 1946, The Russian Attack on Constantinople in 860, Medieval Academy of America Publication, t. 46, Cambridge, Mass.
- Vasiliev A.A., 1951, The second Russian attack on Constantinople, Dumbarton Oaks Papers, t. 6, 195-219 <https://doi.org/10.2307/1291086>
- Vernadsky G., 1941, Byzantium and Southern Russia. Two Notes, "Byzantion", 15 (1940-1941), 67-86
- Vernadsky G., 1946, Ancient Russia, New Haven (wyd. 3)
- Veščenko L.L. red., 1994, Starožitnosti Rusi-Ukraini. Zbimik naukovyh prac, red. S.S. Veščenko, Kyiv
- Vierck H., 1983, Ein Schmiedeplatz aus Alt-Ladoga und der präurbane Handel zur Ostsee vor der Wikingerzeit, Münsterische Beiträge zur antiken Handelsgeschichte, t. 2/2, 3-64
- Vikstrand P., 2001, Gudarnas platser. Förkristna sakrala ortnamn i Mälardalskapen, Acta Academiae Regiae Gustavi Adolphi, t. 77, Uppsala
- Vilinbachov V.B., 1970, Ob odnom aspekte istoriografii variažskoj problemy, "Skandinavskij Sbornik", 7, 333-346
- Vita Anskarii, Rimbart, [w:] Quellen des 9. und 11. Jahrhunderts zur Geschichte der Hamburgischen Kirche und des Reiches, tłum. W. Trillmich, red. W. Trillmich, R. Buchner, Ausgewählte Quellen zur deutschen Geschichte des Mittelalters. Freiherr vom Stein-Gedächtnisausgabe, t. 11, Darmstadt 1978
- Vysockij S.A., 1966, Drevnerusskie nadpisi Sofii Kievskoj, Kiev
- Warmers E., 1997, Hammer und Kreuz: Typologische Aspecten einer nordeuropäischen Amulettssitte aus der Zeit des Glaubenswechsels, [w:] Rom und Byzanz im Norden. Mission und Glaubenwechsel in Ostseeraum während des 8-14 Jahrhunderts, t. 1, red. M. Müller-Wille, Mainz, 83-107
- Wasilewski T., 1958, Studia nad składem społecznym wczesnośredniowiecznych sił zbrojnych na Rusi, "Studia Wczesnośredniowieczne", 4, 301-389
- Waśko A., Morawiec J., 2019, Heimskringla Storríego Sturlusona, red. A. Waśko, J. Morawiec, Kraków <https://doi.org/10.12797/9788381384407>
- Watt M., 1991, Sorte Muld. Høvdingesæde og Kultcentrum fra Bornholms yngre jernalder, [w:] Fra Stamme til Stat i Danmark 2, red. P. Mortensen, B.A. Rasmussen, Jysk Arkaologisk Selskabs Skrifter, 22/2, Højbjerg, 89-107

- Wessén E., 1969, Nordiska folkstammar och folknamn. En översikt, "Fornvännen", 64, 1, 14-36
- Wessén E., Jansson S.B.F., 1943, Upplands runsinskrifter, t. 1: Text, Stockholm
- Wessén E., Jansson S.B.F., 1946, Upplands runsinskrifter, t. 2: Planscher, Stockholm
- Wexell A., 1997, Slinkbacken. Ett gravfält från yngre järnålder i Uppland, [w:] Till Gunborg. Arkeologiska samtal, Stockholm Archaeological Reports, t. 33, Stockholm, 229-236
- Whittow M., 1996, The Making of Orthodox Byzantium, 600-1025, London
<https://doi.org/10.1007/978-1-349-24765-3>
- Wickham Ch., 1998, Ninth-century Byzantium through western eyes, [w:] Brubaker L. red. 1998, 245-256
- Wierzbicki A., 2001, Groźni i wielcy. Polska myśl historyczna XIX i XX wieku wobec rosyjskiej despotii, Warszawa
- Wood I., 1987, Christians and pagans in ninth-century Scandinavia, [w:] The Christianization of Scandinavia, red. B. Sawyer, P. Sawyer, I. Wood, Alingsås, 36-67
- Youngs S. red., 1989, The Work of Angels. Masterpieces of Celtic Metalwork, 6th-9th centuries A.D., London
- Zachrisson I., 1962, Smedsfyndet från Smis, "Tor", 8, 201-228
- Zeitler R. red., 1981, Les Pays du Nord et Byzance (Scandinavie et Byzance). Acta du colloque nordique et international de byzantologie tenu à Upsal 20-22 avril 1979, Acta Universitatis Upsaliensis Figura, NS, t. 19, Uppsala
- Zientara B., 1985, Świt narodów europejskich. Powstawanie świadomości narodowej na obszarze Europy pokałolińskiej, Warszawa
- Zocenko V.M., 1994, Šče raz pro sambatas, [w:] red. Veščenko S.S. 1994, 126-132
- Zocenko V.M., 2002, Skandinavskie drevnosti i topografiâ Kyiva "družinnogo perioda", "Ruthenica", 2, Kyiv, 26-52
- Zuckerman C., 1995, On the date of the Khazar conversion to Judaism and the chronology of the kings of the Rus Oleg and Igor, "Revue des études byzantines", 53, 241-250
<https://doi.org/10.3406/rebyz.1995.1906>
- Žarnov J.E., 1991, Ženskie skandinavskie pogrebeniâ v Gnezdove, [w:] Avdusin D.A. red., 1991, 200-225
- Žarnov J.E., 1998, Gnëzdovskie kurgany s ostatkami trupopoloženiâ, [w:] Istoričeskaâ arheologiâ 1998, 92-105
- Žmudzki P., 2017, Kulturowy kontekst nazw "Polanie", "Polacy", "Polska" w średniowiecznej historiografii polskiej i ruskiej, [w:] Symboliczne i realne podstawy tożsamości społecznej w średniowieczu, red. S. Gawlas, P. Żmudzki, Warszawa, 165-219
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323527602.pp.165-219>